

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Беларусь праводзіць незалежную шматвектарную знешнюю палітыку

Беларусь адкрыта для канструктыўнага і шматплановага супрацоўніцтва з дзяржавамі або аб'яднанымі дзяржаўмі незалежна ад іх геаграфічнага становішча. Аб гэтым 3 красавіка заявіў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка, прымаючы даверчыя граматы паслоў дзяржаў.

Галоўным складальнікам поспеху такога супрацоўніцтва, на думку Прэзідэнта, была і застаецца сустрэчная гадоўнасць партнёраў да раўнапраўных і паважлівых двухбаковых адносін.

Звяртаючыся да ўсіх новых кіраўнікоў дыпламатычных мсій у Беларусі, Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею на тое, што ім удацца сфарміраваць і данесці да сваіх краін аб'ектыўнае і непрадурзанае разуменне Беларусі — маладой суверэннай дзяржавы, якая праводзіць незалежную, шматвектарную знешнюю палітыку і адгрывае ключавую ролю ў забяспечэнні бяспекі і стабільнасці на еўрапейскай кантыненте, краіны з багатай культурай і гісторыяй, адукванымі і працавітым народам, эканомікай і сацыяльнай сферай, што дынамічна развіваюцца.

«Новы пасол у краіне — гэта заўсёды свежы погляд на перспектывы і нявыкарыстаны рэзервы двухбаковых адносін. Мы гатовы аказаць усямерную дапамогу і падтрымку ўсім вашым намаганням на развіцці і паглыбленні ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва дзяржаў, якія вы тут прадстаўляеце», — сказаў Прэзідэнт.

Прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Італьянскай Рэспублікі ў Беларусі Джуліо Прыджоні, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь высока цэніць падтрымку Італіі ў працэсе пашырэння супрацоўніцтва ЕС з яго ўсходнімі суседзямі, у тым ліку і з нашай краінай.

«Асабліва ўдзячны грамадзянам Італіі за іх актыўны ўдзел у праектах па адраўненні беларускіх дзяцей, а таксама за дапамогу ў пераадоленні наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС», — адзначыў ён.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў зацікаўленасць у далейшай актывізацыі беларуска-італьянскага ўзаемадзеяння ў гандлёва-эканамічнай і крыдтна-інвестыцыйнай сферах, у галіне высокіх тэхналогій, навукова-тэхнічнага і культурнага супрацоўніцтва.

Адносіны з В'етнамам — адзін з прыярытэтаў беларускай знешняй палітыкі ў Азіяцка-Ціхаакіянскай рэгіёне, адзначыў Прэзідэнт, прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам у Беларусі Данг Хыу Чана. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што Беларусь і В'етнам маюць агульныя падыходы да ключавых міжнародных праблем. Многае збліжае нашы краіны і ў сацыяльна-эканамічнай сферы, у першую чаргу сацыяльна арыентаваная мадэль развіцця, выбраная народамі. «Паміж нашымі краінамі дакладна вызначаны шляхі ўзаемадзеяння», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Вітаючы новага пасла Рэспублікі Індыя ў Беларусі Рамеша Чандра, кіраўнік дзяржавы адзначыў высокую ступень ўзаемаразумення, што ўстанавілася як на ўзроўні кіраўніцтва, так і паміж простымі людзьмі дзвюх краін. «Як Прэзідэнт Беларусі я надаю асаблівае значэнне ўмацаванню стабільных і ўзаемавыгадных адносін з Індыяй, якая з'яўляецца для нас адным з важнейшых гандлёва-эканамічных партнёраў у Азіі», — падкрэсліў ён. «Мы ганарымся нашымі адносінмі, нашым супрацоўніцтвам з Індыяй — гіганцкай і адной з найбагацейшых краін, з якой у нас захоўваюцца добрыя адносіны яшчэ з савецкіх часоў», — сказаў Прэзідэнт. Ён выказаў упэўненасць у павелічэнні дынамікі беларуска-індыіскага сувязяў.

Звяртаючыся да Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Ісламскай Рэспублікі Афганістан у Расійскай Федэрацыі і Беларусі па сумяшчальніцтве Залмая Азіза, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь выступае за больш хуткае ўрэгуляванне сітуацыі ў Афганістане пры выразнай ролі ААН і гэтым працэсе. «Мы вельмі перажываем за тую сітуацыю, у якой апынулася ваша дзяржава. Перажываем, што ў бліжэйшы час афганскі народ зойме дастойнае месца ў садружнасці нацый. Мы вельмі гэтага хачем», — сказаў ён. Для адраўнення афганскай эканомікі беларускія прадпрыемствы гатовы пашырыць асартымент прадукцыі, што пастаўляецца, дадаў Прэзідэнт.

Прымаючы даверчыя граматы новых паслоў Кувейта, Намібіі і Бангладэша, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь гатовая да актывізацыі супрацоўніцтва з гэтымі краінамі ў самых розных сферах. «Адпеласць, што раздзяляе нашы краіны, не можа злучыць перашкодай для гарманічнага развіцця адносін», — заўважыў беларускі лідар.

Паводле слоў Прэзідэнта, Беларусь можа прапанаваць сваю прадукцыю, якая карыстаецца вялікім попытам у свеце, асабліва дзякуючы аptyмальным суадносінам ценя і якасці.

У бліжэйшы час Беларусь плануе наведваць за афіцыйным візітам эмір Катар. На думку Аляксандра Лукашэнка, перагаворы на вышэйшым узроўні выведзю кантакты паміж дзвюма краінамі на яшчэ новую ступень. «Мы акажам усялякае садзейнічанне ў падрыхтоўцы гэтага візіту. Спадзяюся, што мы зможам абмеркаваць праблемы і перспектывы нашага супрацоўніцтва», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы, прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Катар у Расіі і Беларусі па сумяшчальніцтве Ахмада Сейфа аль-Меадазі.

Беларусі і Ізраілю неабходна больш дынамічна, збалансавана на рошчываць гандаль, паглыбляць ўзаемавыгаднае інвестыцыйнае супрацоўніцтва, а таксама ўмацоўваць кантакты ў сферы высокіх тэхналогій. Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што новы пасол Ізраіля ў Беларусі Эдуард Шапіра будзе адгрываць актыўную стваральную ролю ў развіцці гэтых напрамкаў двухбаковага супрацоўніцтва.

Прэзідэнт адзначыў, што ў бліжэйшы час будзе зроблены шэраг захадаў па ўмацаванні кантактаў з нашымі былымі суайчыннікамі, якія жывуць у Ізраілі.

Прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Рэспублікі Харватыя ў Расіі і Беларусі па сумяшчальніцтве Небайшы Кохаравіча, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што абодва бакі маюць значны патэнцыял для развіцця шырокага комплексу двухбаковых адносін, асабліва ў эканамічнай сферы. «У бліжэйшы час неабходна больш поўна рэалізаваць існуючыя магчымасці», — сказаў Прэзідэнт.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Фота БЕЛТА.

ПЕРШЫ ўРАДЖАЙ ГОДА

Леснікі ДЛГУ «Брэсцкі лясгас» Рыгор ШУМІЛА і Уладзімір ДАРАШЭНКА нарыхтоўваюць бярозавы сок. Сабраны сок лясгас адпраўляе на перапрацоўку на прадпрыемстве Брэсцкіны, а таксама прадае насельніцтву. Усяго за мінулы год у вобласці лясгасам сабрана больш чым 6100 тон соку.

УНАЧЫ ПАДМОРОЖВАЕ, А ўдзень — да плюс 20

У выхадныя тэрыторыя Беларусі трапіць у зону павышанага ціску, таму ападкаў не будзе, толькі ў суботу атмасферны фронт з боку Балтыйскага мора прынесе да нас невялікія кароткачасовыя дажджы ў Віцебскую і Магілёўскую вобласці, паведамляе рэдакцыя галоўнага сіноптыка Рэспубліканскага гідрометцэнтра Волга Фядотава.

Вечер п'ядночна-заходні ўмераны. Тэмпература паветра сёння ўдзень 6–11, у Брэсцкай вобласці — да плюс 16 градусаў. У нядзелю будзе таксама сонечна, толькі ўдзень у Гродзенскай вобласці ёсць верагоднасць кароткачасовых ападкаў. Тэмпература паветра ўначы на нядзелю ад мінус 4 да плюс 3, а па паўночным усходзе пры працягненні да 5–7 маразоў. Удзень сонца прагрэе паветра да 9–16, па паўднёвым захадзе — плюс 18, у Брэсцкай вобласці месцамі да 20 цяпла.

Ужо ў панядзелак пад уплывам атмасферных франтоў у асобных раёнах краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўдзень 8–15, па поўдні — да 18 цяпла. Згодна з папярэдняй прагнозавай, у сярэдзіне наступнага тыдня паўночныя вятры прынесуць да нас невялікае пахаладанне. Таму ў сярэдзіну ўначы тэмпература паветра знізіцца да 0–7 маразоў, толькі па паўднёвым захадзе да 2 цяпла, удзень тэмпература будзе вагацца ад плюс 2 па паўночным усходзе да 12 цяпла па паўднёвым захадзе краіны.

Сяргей КУРКАЧ.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ 14 мая 2009 года

Открытое акционерное общество «МАПИД» (Продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (Организатор аукциона) проводят открытый аукцион по продаже квартир без отделки в доме № 40 по ул. Янковского в г. Минске

№ лота	Наименование объекта			Площадь, кв.м		Начальная цена, руб.	Размер задатка, руб.
	№ квартиры	количество комнат	этаж	общая	жилая		
1	14	1	3	43,1	18,0	112 060 000	11 206 000
2	22	2	4	57,6	31,0	149 760 000	14 976 000
3	30	1	5	43,1	18,0	112 060 000	11 206 000
4	38	2	6	57,7	31,0	150 020 000	15 002 000
5	46	1	7	43,2	18,0	112 320 000	11 232 000
6	54	3	8	75,1	45,1	195 260 000	19 526 000
7	60	1	9	42,9	18,0	111 540 000	11 154 000
8	66	2	10	57,3	31,0	148 980 000	14 898 000
9	68	3	10	74,8	45,1	194 480 000	19 448 000
10	72	1	11	43,0	18,0	111 800 000	11 180 000
11	76	2	12	57,3	30,9	148 980 000	14 898 000
12	78	2	12	57,7	31,2	150 020 000	15 002 000
13	84	1	13	42,9	18,0	111 540 000	11 154 000
14	90	2	14	57,5	31,1	149 500 000	14 950 000
15	92	2	14	57,5	31,1	149 500 000	14 950 000
16	98	1	15	42,8	18,0	111 280 000	11 128 000
17	100	1	15	42,8	17,9	111 280 000	11 128 000
18	106	2	16	57,4	31,0	149 240 000	14 924 000
19	108	2	16	57,6	31,1	149 760 000	14 976 000
20	114	1	17	43,0	18,0	111 800 000	11 180 000
21	116	1	17	42,7	17,9	111 020 000	11 102 000
22	118	2	18	57,5	31,1	149 500 000	14 950 000
23	122	2	18	57,4	31,0	149 240 000	14 924 000
24	124	3	18	74,7	45,0	194 220 000	19 422 000
25	130	1	19	42,9	18,0	111 540 000	11 154 000

1) Аукцион состоится 14 мая 2009 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5 (КЗ «Минск», 3-й этаж, малый зал, ауд. 310), регистрация участников — в 10.00.

2) К участию в аукционе допускаются физические лица — граждане Республики Беларусь.

3) Для участия в аукционе необходимо представить следующие документы в УП «Минский городской центр недвижимости»: заявление на участие в аукционе; согласие об ознакомлении с объектом; согласие о правах и обязанностях сторон; ксерокопии паспортов; заверенные банком копии платежных поручений; подтверждающих внесение: а) задатка в сумме 10 % начальной цены; б) платы за регистрацию в размере 1/4 минимальной заработной платы (57 430 руб.).

Оплата осуществляется по безналичному расчету в белорусских рублях на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО БПС-Банк по Минской области, код 153001331, УНП 190398583.

Квартиры продаются только для использования под жилье. Граждане, выигравшие торги, обязаны вступить в товарищество собственников. Договор купли-продажи квартир с гражданами должен быть нотариально удостоверен и зарегистрирован в Республиканском унитарном предприятии «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру». Расходы, связанные с совершением нотариальных действий и государственной регистрацией договора купли-продажи и основанного на нем переходе права собственности, оплачиваются победителем аукциона.

Задаток возвращается всем участникам аукциона, кроме участников аукциона, выигравших торги, в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона или с момента регистрации организатором аукциона отказа от участия в аукционе по письменному заявлению участника аукциона на лицевой его счет с указанием полных банковских реквизитов для возврата денежных средств (задатка).

Участнику аукциона, выигравшему торги, задаток не возвращается, а учитывается при окончательных расчетах.

При подаче документов на участие в аукционе физическое лицо предъявляет паспорт, его представитель — паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально.

Все участники аукциона перед подачей заявления на участие в торгах должны детально ознакомиться с утвержденными Условиями проведения аукциона и объектом.

Оплата стоимости приобретенных на аукционе квартир осуществляется в установленном для физических лиц порядке по безналичному расчету в белорусских рублях в течение 15 календарных дней со дня подписания протокола о результатах аукциона на расчетный счет продавца. Договор купли-продажи квартир подписывается в течение 15 календарных дней со дня истечения срока, отведенного для оплаты, при условии внесения победителем полной оплаты за квартиру и оплаты за подготовку и проведение торгов организатору аукциона УП «Минский городской центр недвижимости».

Победитель аукциона помимо оплаты за объект обязан в сроки, указанные в протоколе о его результатах, произвести оплату услуг организатору аукциона сверх цены продажи в размере 1 % от окончательной стоимости квартиры.

Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются с 4 мая 2009 г. по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6 в понедельник — четверг с 8.45 до 18.00, в пятницу с 8.45 до 16.45 по 13 мая 2009 г. до 16.00 включительно. (Перерыв на обед: с 13.00 до 14.00). Телефон для справок: 227 40 22. Интернет: www.mgcn.by. Осмотр квартир проводится с 4 мая 2009 г. по понедельникам и средам в присутствии сотрудников МАПИД с 14.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Янковского, 40. Телефоны для справок: 207 19 15; 208 58 12. Интернет: www.mapid.by.

УНП 190398583

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ 7 МАЯ 2009 ГОДА

Открытое акционерное общество «МАПИД» (Продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (Организатор аукциона) проводят открытый аукцион по продаже квартир без отделки в доме № 92 по ул. Тимирязева в г. Минске (3 подъезд)

№ лота	Наименование объекта			Площадь, кв.м		Начальная цена, руб.	Размер задатка, руб.	
	№ квартиры	количество комнат	этаж	общая	жилая			
1	69	4	1	3	90,6	59,1	227 410 000	22 741 000
2	70	3	1	3	70,9	43,3	177 960 000	17 796 000
3	71	2	1	3	55,1	31,2	138 310 000	13 831 000
4	72	2	1	3	66,4	29,7	166 670 000	16 667 000
5	73	4	2	3	90,0	58,9	225 900 000	22 590 000
6	74	3	2	3	70,9	43,3	177 960 000	17 796 000
7	75	2	2	3	55,0	31,0	138 050 000	13 805 000
8	76	3	2	3	76,1	46,5	191 020 000	19 102 000
9	77	4	3	3	89,9	58,7	225 650 000	22 565 000
10	78	3	3	3	70,8	43,2	177 710 000	17 771 000
11	79	2	3	3	55,0	31,1	138 050 000	13 805 000
12	80	3	3	3	76,4	46,8	191 770 000	19 177 000
13	81	4	4	3	90,2	59,0	226 410 000	22 641 000
14	82	3	4	3	70,8	43,3	177 710 000	17 771 000
15	83	2	4	3	55,0	31,2	138 050 000	13 805 000
16	84	3	4	3	76,2	46,6	191 270 000	19 127 000
17	85	4	5	3	90,0	58,9	225 900 000	22 590 000
18	86	3	5	3	70,7	43,2	177 460 000	17 746 000
19	87	2	5	3	54,9	31,0	137 800 000	13 780 000
20	88	3	5	3	76,2	46,6	191 270 000	19 127 000
21	89	4	6	3	90,1	58,8	226 160 000	22 616 000
22	90	3	6	3	70,7	43,3	177 460 000	17 746 000
23	91	2	6	3	55,0	31,1	138 050 000	13 805 000
24	92	3	6	3	76,2	46,6	191 270 000	19 127 000
25	93	4	7	3	90,1	58,9	226 160 000	22 616 000
26	94	3	7	3	70,8	43,3	177 710 000	17 771 000
27	95	2	7	3	54,9	31,1	137 800 000	13 780 000
28	96	3	7	3	76,4	46,7	191 770 000	19 177 000
29	97	4	8	3	90,1	58,8	226 160 000	22 616 000
30	98	3	8	3	70,7	43,2	177 460 000	17 746 000
31	99	2	8	3	54,6	30,9	137 050 000	13 705 000
32	100	3	8	3	76,1	46,5	191 020 000	19 102 000

1) Аукцион состоится 7 мая 2009 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5 (КЗ «Минск», 3-й этаж, малый зал, ауд. 310), регистрация участников — в 10.00.

2) К участию в аукционе допускаются физические лица — граждане Республики Беларусь.

3) Для участия в аукционе необходимо представить следующие документы в УП «Минский городской центр недвижимости»: заявление на участие в аукционе; согласие об ознакомлении с объектом; согласие о правах и обязанностях сторон; ксерокопии паспортов; заверенные банком копии платежных поручений, подтверждающих внесение: а) задатка в сумме 10 % начальной цены; б) платы за регистрацию в размере 1/4 минимальной заработной платы (57 430 руб.).

Оплата осуществляется по безналичному расчету в белорусских рублях на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО БПС-Банк по Минской области, код 153001331, УНП 190398583.

Квартиры продаются только для использования под жилье. Граждане, выигравшие торги, обязаны вступить в товарищество собственников. Договор купли-продажи квартир с гражданами должен быть нотариально удостоверен и зарегистрирован в Республиканском унитарном предприятии «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру». Расходы, связанные с совершением нотариальных действий и государственной регистрацией договора купли-продажи и основанного на нем переходе права собственности, оплачиваются победителем аукциона.

Задаток возвращается всем участникам аукциона, кроме участников аукциона, выигравших торги, в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона или с момента регистрации организатором аукциона отказа от участия в аукционе по письменному заявлению участника аукциона на лицевой его счет с указанием полных банковских реквизитов для возврата денежных средств (задатка).

Участнику аукциона, выигравшему торги, задаток не возвращается, а учитывается при окончательных расчетах.

При подаче документов на участие в аукционе физическое лицо предъявляет паспорт, его представитель — паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально.

Все участники аукциона перед подачей заявления на участие в торгах должны детально ознакомиться с утвержденными Условиями проведения аукциона и объектом.

Оплата стоимости приобретенных на аукционе квартир осуществляется в установленном для физических лиц порядке по безналичному расчету в белорусских рублях в течение 15 календарных дней со дня подписания протокола о результатах аукциона на расчетный счет продавца. Договор купли-продажи квартир подписывается в течение 15 календарных дней со дня истечения срока, отведенного для оплаты, при условии внесения победит

Аб'ём сродкаў на сацыяльную сферу ў 2009 годзе захаваецца на ўзроўні мінулага года

Аб гэтым паведаміў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі ў час наведвання ААТ «Керамін».

«Мы пачынаем, што забяспечым выкананне сваіх абавязальстваў перад насельніцтвам на ўзроўні 2008 года», — сказаў кіраўнік урада. Прэм'ер-міністр таксама падкрэсліў, што незалежна ад уплыву крызісу ў эканоміцы аб'ём фінансавых сродкаў на сацыяльную сферу будзе выдзелены на дастаткова высокім узроўні.

Урад Беларусі не плануе зніжкаў гадавы прэгнозу росту ВУП. Па выніках першага квартала ВУП Беларусі склаўся не менш як 102 працэнты да ўзроўня аналагічнага перыяду мінулага года. «Гэта вельмі высокі паказчык для эканомікі з высокім прамысловым, а не сыравінным патэнцыялам ва ўмовах сусветнага фінансаво-эканамічнага крызісу». Сяргей Сідорскі адзначыў, што гэта толькі пачатак года і такая стабільнасць вельмі важная. «Калі будзе стабільнасць на знешніх рынках, то мы зробім і больш», — дадаў кіраўнік беларускага ўрада. Прэм'ер адзначыў, што ў Беларусі створаны магутная антыкрызісная праграма і група, у якой працуюць таксама незалежныя эксперты.

Еўрапейскія банкi, у тым ліку нямецкія, чэшскія, польскія, італьянскія, аднавілі крэдытаванне беларускай эканомікі ў першым квартале гэтага года. «У еўрапейскіх банкаў няма сумненняў, што Беларусь карэктна выконвае ўзятыя на сябе абавязальствы па вяртанні крэдытаў на мадэрнізацыю эканомікі», — адзначыў кіраўнік урада. Паводле яго слоў, Мінскія трактарны і матарныя заводы, «Керамін» атрымалі значныя крэдыты. Прадпрыемствы закупілі абсталяванне, якое вырабляецца ў гэтых краінах, за кошт фінансавых рэсурсаў гэтых дзяржаў паставілі яго ў краіну па доўгатэрміновых крэдытных лініях.

Беларусь прыняла ўсе неабходныя рашэнні па бесперашкодным доступе расійскіх тавараў на рынак. «Мы дамовіліся аб тым, што ў краінах павінны завяршыць падрыхтоўку ўсіх дакументаў аб даступнасці тавараў, вырабленых як у Беларусі, так і ў Расіі, на рынкі абедзвюх краін. Гэта работа павінна была быць завершана ў лютым, калі б расійскія чыноўнікі нежэстава ўзроўню больш апэратыўна працавалі з некаторымі дакументамі», — канстатаваў прэм'ер-міністр.

У сваю чаргу Беларусь прыняла ўсе неабходныя рашэнні адносна доступу расійскіх тавараў на беларускі рынак бесперашкодна. Цяпер беларускі бок чкае прыняцця такіх рашэнняў ад расійскіх калег. Сяргей Сідорскі сказаў, што вышэйшае кіраўніцтва Расійскай Федэрацыі пачынае найўлічальнае выкананне сумеснага антыкрызіснага плана. Гэта было пацверджана ў час тэлефоннай размовы з прэм'ер-міністрам РФ Уладзімірам Пуціным, якая адбылася на мінулым тыдні, дадаў кіраўнік беларускага ўрада.

БЕЛТА.

По поручению ОАО «Белгруппбанк», КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже 2-этажного кирпичного здания, об. пл. 393,2 кв.м, расположенного по адресу: *Логойский район, г.п. Плесичцы, ул. Октябрьская, д. 85.* Начальная цена с НДС – 405 628 540 бел. руб. Площадь земельного участка 0,1213 га. Подробное извещение опубликовано в газете «Звезда» от 18.11.2008 г. Аукцион состоится **05.05.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.05.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Тел: (8017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rlt.by

УНП 690324015

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

КОЛЬКАСЦЬ АТРЫМАЛЬНІКАЎ ТАЛОНАЎ НА ЕЖУ Ў ЗША ПАБІЛА РЭКОРД

У ЗША дасягнула рэкорднага ўзроўню колькасць грамадзян, якія атрымліваюць ад урада талоны на набывццё харчавання. Паводле апошніх дадзеных, колькасць атрымальнікаў талонаў дасягнула 32,2 мільёна чалавек, гэта значыць прыкладна 10 працэнтаў насельніцтва.

Праграма харчовых талонаў — асноўны элемент амерыканскай палітыкі па прадукцённай голаду — дазваляе немамчынам грамадзянам набываць за кошт дзяржавы любыя прадукты харчавання з фабрычным фасаваннем.

У ПРАЗЕ ЗАБАРАНІЛІ МІТЫНГАВАЦЬ СУПРАЦЬ ПРА ПАДЧАС ВІЗІТУ АБАМЫ

Улады Прагі забаранілі правядзенне дэманстрацый на час візиту прэзідэнта ЗША Барака Абама, які наведвае горад у нядзелю, 5 красавіка.

Адначасна арганізатары мітыngu, накіраванага супраць усталявання элементаў амерыканскай сістэмы ПРА на чэшскай зямлі, заявілі, што акцыя пратэсту адбудзецца нягледзячы на забарону гарадскіх уладаў. Мітынг павінен пачацца на Вацлаўскай плошчы; адтуль пратэстанты плануюць прайсці да будынка, дзе Абама павінен сустрэцца са сваімі калегамі ў рамках саміту ЗША-ЕС.

У 2008 годзе Чэхія і ЗША дамовіліся аб тым, што на тэрыторыі ўсходнееўрапейскай краіны будзе размешчаны радар амерыканскай сістэмы ПРА. Паводле звестак сацыяльнага, каля 70 працэнтаў насельніцтва краіны выступае супраць гэтага.

«Я ЗАКЛІКАЮ ЎСІХ ПРАЦАВАЦЬ У ПРАВАВЫМ ПОЛІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Чыноўнікаў, надуэна, шмат, бухгалтараў, памагатых бухгалтараў і г.д. Тут прысутнічае начальнік упраўлення па гандлі аблвыканкама. Ён накіруе спецыялістаў.

— **Добры дзень. Вас непакояць з Навіскаўскага раёна, вёска Лявонява.** У нас закрылі лазню. Усё абцяоцце, абцяоцце, што будзе, але вось ужо дзесяць гадоў мы яе не бачым і не ўбачым. Нам даюць аўтобус на дзве гадзіны ездзіць у суседнюю вёску. Але што ж гэта такое, чалавек прыязджае з поля, а яму памаць няма дзе. Дваццаць першае стагоддзе на двара, а мы нічога не можам зрабіць.

— Аблвыканкам адрываць сваіх спецыялістаў. Разбяромся. А то быў такі выпадак у Слуцкім раёне. Патрабавалі, патрабавалі лазню, а калі яе пабудавалі, туды ніхто хадзіць не хоча. Што, піва пасля бясплатна раздаваць, каб народ хадзіў?

— **Добры дзень! Непакояе вас з г.п. Урачка Лявоняўскага раёна.** Справа ў тым, што я шматдзетная маці-адзіночка. Звяртаюся да вас наконт жылля. Зараз мы пражываем у маёй мамы, гэта я, мае чаццёра дзяцей і брат, на вёсцы ёсць кватэра, якая пустае 15 гадоў, ні за кім не значыцца. Я нават запыт у райвыканкам рабіла. Нам не хочучь яе даваць.

— Абавязкова з вамі сустрэнуцца.

Перамагчы карупцыю

Ва ўмовах сусветнага фінансаво-эканамічнага крызісу значна ўзняўся градус пытання барацьбы з карупцыяй. І гэта не выпадак, бо, згодна з меркаваннем міжнародных экспертаў, менавіта карупцыяні складнік лёў у аснову таго, ад чаго дэгульці трашчаць па швах эканомікі большасці развітых дзяржаў свету. Не абышла гэта «іржа» эканомікі і Беларусь, хоць да іншых краін, у тым ліку да нашых суседзяў, па гэтым паказчыку сіняховай ой як далёка. Прынеслі плён рэалізацыі Дзяржпраграмы па барацьбе з карупцыяй на 2007—2010 гады, а таксама выкананне патрабаванняў кіраўніка дзяржавы аб карэзным паліяванні выніковасці работы па супрацьдзеянні гэтай з'яве. На фоне ўзмацнення барацьбы з карупцыяй з боку Генпракуратуры, МУС, КДБ, КДК і інш. яе ўзровень заўважна знізіўся. Тым не менш, і спачываць на лаўрах заўчасна.

Аналіз вынікаў праведзенай работы паказвае, што летас колькасць злачынстваў карупцыйнай накіраванасці знізілася ў параўнанні з 2007 годам на 11,3 працэнта: зарэгістравана 2735 такіх злачынстваў супраць 3084. Доля карупцыйных злачынстваў у агульнай злчанасці складала 1,7 працэнта. Калі больш падрабязна гаварыць пра структуру карупцыйнай злчанасці, варта адзначыць, што ў 2008 годзе былі выяўлены 663 карупцыйныя злачынствы, з'яўляюцца службовымі пайнамоцтвамі, 918 фактаў хабарніцтва, 285 злоўжыванняў ўладай ці службовымі пайнамоцтвамі, 28 выпадкаў перавышэння ўлады ці службовых пайнамоцтваў, 10 фактаў дзядзвення службовай асобы, 723 службовыя падлогі, 11 выпадкаў «адмывання» матэрыяльных каштоўнасцяў, атрыманых злчанымі шляхам.

Найбольшая колькасць карупцыйных злачынстваў выяўлена ў гандлі — 472, прамысловасці — 412, сельскай гаспадарцы — 362, будаўніцтве — 217, ахове здароўя — 178, адукацыі — 109, на транспарце — 51. Да крымінальнай адказнасці прыцягнута 1438 чалавек, у тым ліку 83 прадстаўнікі ўлады, 10 асобаў, якія займалі адказныя пасады, 295 чалавек, якія займалі пасады, звязаныя з выкананнем адміністрацыйна-гаспадарчых абавязкаў, 123 — упаўнаважаных на здзяйсненне юрыдычна значных дзеянняў. Найбольшая колькасць асобаў прыцягнута да крымінальнай адказнасці за службовы падлог (452) і хабарніцтва (407). Судамі за карупцыйныя злачынствы асуджана 1192 асобы, 22 чалавекі апраўданыя.

Летас на 29,5 працэнта знізіўся і матэрыяльны ўрон ад карупцыйных злачынстваў — да 58 млрд рублёў (у 2007 годзе — 82 млрд рублёў). Для яго кампенсацыі накладзены арышт на маёмасць, добраахотна кампенсавана і канфіскавана маёмасці на 12,1 млрд рублёў.

У гэтых умовах дзяржаўнымі органамі, якія ажыццяўляюць барацьбу з карупцыяй, забяспечана выкананне ўсіх бачных і неабачных мерапрыемстваў, прадугледжаных на 2008 год адпаведнай дзяржаўнай праграмай.

Сяргей АЛКСАНДРАЎ.

ВАЛАЧКОВУ НЕ ДАПУСЦІЛІ ДА ВЫБАРУ МЭРА СОЧЫ

Паводле яе слоў, прычынай адмовы стала тое, што яна не напісала на банкусым чэку аб унёску выбарчага закладу дзень свайго нараджэння. Валачкова назвала гэтую прычыну недарэчнай і паабяцала абскардзіць рашэнне выбаркама ў судзе. Балерына лічыць, што адмова ў рэгістрацыі яе кандыдатам сведчыць пра тое, што «яе постаць з'яўляецца канкурэнтнай для некаторых іншых кандыдатаў».

ЛЬВОВСЬКІЯ НАЦЫАНАЛІСТЫ ПАТРАБУЮЦЬ ДЭМАНАТАВЦЬ ПОМНІК ВОІНУ-ВЫЗВАЛЦЕЛЮ

Ва Украіне нацыяналістычная фракцыя Усеўкраінскае аб'яднанне «Воля» ў Львове кіраўніцтвам прадзе ў пятніцу выступіла з патрабаваннем дэмантаваць помнік савецкаму воіну-вызвалцелю ў цэнтры горада Стрый Львоўскай вобласці. Дэпутаты фракцыі прапаноўваюць выкарстаць помнік у якасці экспаната ў музей савецкага таталітарызму, паведамляе «Новы рэгіён».

ДА ЎГОДАК БЕСПРАДКАЎ ЭСТОНІЯ КУПІЛА ВАДАМЁТ

За некалькі тыдняў да ўгодак «бронзавай ночы» (беспрадак 2007 года, выкліканы пераносам Бронзавага салдата) эстонская паліцыя набыла вадомёт.

Машына выраблена ў Аўстрыі на адмысловы заказ. Яе кошт невядомы. Вадомёт быў набыты разам з іншымі спецсродкамі на агульную суму 49 мільянаў крон (каля чатырох мільянаў долараў). Нагадаем, падчас красавіцкіх беспарадкаў 2007 года ў эстонскай паліцыі не было ўласнага вадомэта, таму тэхніку давялося браць у пазыку ў калегу з Латвіі.

Незалежная экспертыза Леаніда ЗАІКІ

G-20: глабальны рынак — вялікія гульні

Днямі ў Лондане адбыўся антыкрызісны саміт Вялікай дзяццаткі ці скарачана па англійску G-20. Гэта нефармальны клуб лідараў самых эканамічна развітых, багатых і ўплывовых краін планеты. Наш карэспандэнт абмяркоўвае вынікі гэтай сустрэчы з вядомым беларускім эканамістам, кіраўніком аналітычнага цэнтра «Стратэгія» Л.Ф. ЗАІКАМ.

— Леанід Фёдаравіч, колькі перад самітам буда дыскусій, прагнозаў, цікавых прапановаў у яго парадкаў дзя, у многіх людзей з'явілася надзея убачыць свет у канцы тунэлю. Як, на ваш погляд, ці спраўдзіліся спадзяванні чалавечства (размова ішла аб выратаванні эканамікі планеты)?

— Не усім. Хаця самі арганізатары саміту ўжо абвясцілі яго паспяховым. Думаю, яны ганарачна тым, што ў Лондане лідары дзяржаў не перасварыліся і нават прыйшлі да згоды па шэрагу важных пытанняў, напрыклад, дамовіліся выдзеліць на барацьбу з крызісам да \$5 трыльёнаў. Аднак, дваццатка, па вялікім рахунку, усё ж не здолела сфаксаваць намагаюцца на першачарговых мерах па пераадоленні крызісу. Бо два дні — гэта вельмі мала для пошукі вырашэння такіх праблем, скажам, як рост беспрацоўя ў свеце. Таму і намячаныя ў Лондане меры з'яўляюцца хуткай вынікам вымушанага кампрамісу, чым ясным і дакладным планам дзеянняў. У выніковым дакуменце сказаны правільныя і разумныя рэчы, а таму вынікі саміту трэба разглядаць са стрыманым оптымізмам.

— Што не ўдалося ўрэгуляваць?

— Ды нямаю чаго. Я магу гарантаваць, што наасупераг усім размовамі і запэўніванням будзе працягвацца пратэакціанізм, а нацыянальны эканамічны эгаізм краін будзе расці. Але сёння не варта засяроджвацца на нявырашаным у Лондане. Не забывайце, што адной сустрэчай, няхай і вельмі разумных і ўплывовых палітыкаў сусветнага маштабу, крызіс не спыніць і не павярнуць назад, які нельга адрозі і рэзка памяняць эканоміку.

— Прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Гордан Браўн яшчэ да саміту прапанаваў стварыць спецыяльны фонд па выратаванні сусветнага гандлю з капіталам як мінімум \$100 млрд. Але гэта ідэя, калі меркаваць па выніках сустрэчы ў Лондане, заікавала далёка не ўсіх яе ўдзельнікаў?

— Так, многія перад самітам прамаўчалі. Ды і \$100 мільярд для вырашэння такой вельмі важнай праблемы глабальнага маштабу — невялікі грошы. Трэба выдаткаваць хаця б \$1 трыльён. Прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі хваляецца невяпучкова. Глабальнае скарачэнне попыту пагражае паралічом сусветнаму гандлю і адпаведна скарачэнням вытворчасці ў многіх краінах, што можа стаць адной з прычын новага росту беспрацоўя і масавых завальненняў. А яшчэ тэмпы ў Вялікабрытаніі самыя высокія ў Еўропе. Па ацэнцы экспертаў Сусветнага банка, сёлета глабальны выпуск прадукцыі скароціцца на 1,7%, а эканомікі развітых краін — на 2,1%. Спраўдзіў, сусветны гандаль чакаюць цяжкія выпрабаванні.

Таму ініцыятыву Браўна аб стварэнні фонду па выратаванні сусветнага гандлю, грошы якога маюць перспектыву быць накіраваны

мі на выцягванне з багны неплаціўчой нейкіх банкаў з вялікай долі амерыканскага капіталу, мякка кажучы, спачатку «не пачулі». Але потым на саміце вырашылі накіраваць, калі не памыляюся, \$250 мільярд на падтрымку сусветнага гандлю.

— У Лондане сваю доўгатэрміновую палітычна-эканамічную гульнію па вяртанні свайго аўтарытэту і ўплыву ў міжнародных справах актыўна вяла Расія. Ці атрымалася гэта ў яе?

— Часткова. Палітычныя вынікі больш пераканачныя. Сустрэчка прэзідэнтаў Дзімтрыя Мядзведзева і Барака Абама можа стаць пачаткам пацяплення ў адносінах гэтых вялікіх дзяржаў. Так, у ходзе перамоў прэзідэнты абмеркавалі тэмы еўрапейскай бяспекі, скарачэння ўзбраенняў. У эканамічным плане былі закрануты пытанні далучэння Расіі да Сусветнай гандлёвай арганізацыі. Дарэчы, усё гэтага праблематыка ў той ці іншай ступені тычыцца і нашай краіны.

— Замену ці альтэрнатыву долару актыўна абмяркоўвалі напрыярдзіні саміту ў Лондане, асабліва ў Маскве і Пекіне. Але потым гэта пытанне нібы знікла з парадку дня сустрэчы. Чаму?

— Таму што гэта вельмі адказны крок, тым больш ва ўмовах крызісу. Аб'яўляць і пераходзіць на альтэрнатыўную долару ці рэзервую валюту трэба тады, калі яна ўжо існуе. Стварэнне, напрыклад, хаця б рэгіянальнай валюты — справа не аднаго года. З наскоку праблему не вырашыць. Па-першае, трэба дамоўвацца аб тым, якая будзе агульная адзінка для рэгіянальных валют. А гэта перамоў, перамоў...

— А якія матывы гульні ў Лондане дзі і ў свеце Кітая, які наасупераг усім пераходзіць на бірае эканамічную моц?

— Як новы лідар сусветнай эканомікі, Кітай павінен аб'яднаць перацягнуць астатні свет па тэмпах працымысловага росту. А гэта немагчы-

ца і пастараюцца дапамагчы.

— **Добры дзень. Вас непакояць Аляксей Мікалаевіч з Барысўскага раёна.** Я звяртаўся да вашага намесніка наконт правядзення водаправада і праграмы «Чыстая вода 2006-2007». У нас у вёсцы 84 дамы і 33 дачы. Водаправод пабудзены да 8 жылых дамоў і школы, якая цяпер пустае. Я звяртаўся ў сельвыканкам, мне казалі, зрабі сам. Я паспрабаваў, але мне не дазволілі. Бо няма праектна-каш-

тарыснай дакументацыі. Таму я не магу нічога зрабіць. Я мог бы пракласці трубы і большага дыметра, каб і астатнія пасля маглі падключыцца.

— Вам патрэбнаўчыцца з аблвыканкама, сустрэцца з вамі і разбярэцца. Калі вы праўляеце таскую ініцыятыву, я думаю, што ёсць сэнс мясцовым уладам скласці адпаведную практычную дакументацыю. Калі цэкавасць праўляе сам грамадзянін, мы павінны толькі вітаць такія рэчы.

«Прамая лінія» працягвалася тры гадзіны, 41 чалавек змог задаць пытанні.

— **Больш за 20 000 спробаў даталефанавання.** Гэта насцярожае, — каментуе «прамую лінію» Зянон ЛОМАЦЬ. — Таму спецыялісты камітэта правядуць «прамая лінію» ў кожным раёне: дзве гадзіны тэлефанаванняў, а пасля прыйём па асабистых пытаннях. Пачнемі з Мінскай вобласці. Колькасць праверак КДК зменшылася, аднак рэзультатыўнасць іх павялічылася. Няхай камусьці ў ідэа нешта скажаць, утаіць, сёння, заўтра не правярэм, але ў нас узбуджаюцца крымінальныя справы і на злчанасць 2003 года, і на ранейшыя. Усё роўна гэта небудзь успрымаць. Я заклікаю працаваць у прававым полі. Некаторыя дамаюць, што ім усё пройдзе? Не атрымаецца. Прыяздем і будзем патрабаваць з тых, хто скраў. Па-іншаму проста нельга.

Настасся ЗАНЬКО.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное производственное объединение «МИНСКСТРОЙ»

220050, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А

Режим работы: понед. — четв. с 8.30 до 17.45, пятн. с 8.30 до 16.30, перерыв 13.00—14.00, тел. приемной 227 78 70, тел. 227 52 36, 226 03 01, 227 50 64.

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Выполняет функции заказчика, объединением с 2004 по 2008 год построены и введены в эксплуатацию жилые дома:

- ул. Захарова, д. 63, ул. Захарова, д. 67, корп. 1, ул. Великоморская, д. 10, ул. Великоморская, д. 12, ул. Роменская, д. 5, ул. Матусевича, д. 90, пр-т Рокоссовского, д. 78, пр-т Рокоссовского, д. 76, пр. Рокоссовского, 80, ул. Филомонова, д. 14, пр-т Независимости, д. 168, корп. 1, пр-т Независимости, д. 168, корп. 2, ул. Есенина, д. 30, ул. Есенина, д. 34, ул. Есенина, д. 36, жилые дома в новых микрорайонах Масюковщина-3, 4, 5.

Объединением осуществляется строительство жилого дома № 1 по генплану со встроенными помещениями в жилом районе Масюковщина. Микрорайон Масюковщина-4.

Лицензия № 02250/0264117 выдана Министерством архитектуры и строительства РБ 09.04.2007 года сроком на 5 лет.

Здание жилого дома запроектировано из пяти секций серии М464-9-У1. Количество квартир жилого дома — 147, 2 административных помещения, продовольственный магазин, блок бытового обслуживания, тренажерный клуб, парикмахерская, фотостудия, аптека.

Начало строительства — февраль 2009 года. Окончание строительства — декабрь 2009 года.

Проектно-сметная документация прошла в установленном порядке:

- государственную экспертизу от 30.12.2008 г. № 3228-5/08;
- государственную экологическую экспертизу от 29.05.2007 г. № 134.

Стоимость 1 м² общей площади в текущих ценах составляет: административного помещения № 1 — 4 014 500 рублей, административного помещения № 2 — 3 640 500 рублей, продовольственного магазина — 3 944 210 рублей, блока бытового обслуживания — 2 904 960 рублей, тренажерного клуба — 3 462 490 рублей, парикмахерской — 3 699 250 рублей, фотостудии — 3 861 440 рублей, аптеки — 3 438 830 рублей.

Свидетельство о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на него 01.10.2007 г. № 500/364-1896. Земельный участок площадью 0,2392 га. Проектом предусмотрено устройство подъездов, пешеходных связей.

Договор создания объекта долевого строительства будет заключаться на административное помещение № 1 общей площадью 200,61 м², административное помещение № 2 общей площадью 388,47 м², продовольственный магазин общей площадью 236,36 м², блок бытового обслуживания общей площадью 871,14 м², тренажерный клуб общей площадью 311,57 м², парикмахерскую общей площадью 139,86 м², фотостудию общей площадью 61,36 м², аптеку 2-ой категории общей площадью 293,93 м².

В состав общего имущества в многоквартирном жилом доме, которое подлежит передаче в общую долевую собственность, входят: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыша, технические этажи и подвал, другие места общественного пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и нежилых помещений, элементы инженерной инфраструктуры, озеленения и благоустройства.

Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию жилого дома — IV квартал 2009 года.

Договор строительного подряда от 12.02.2009 года № 1с-02-2009. Информацию о строительстве можно получить в каб. 105, по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А.

Генеральный директор А.П. Парфянович

Аляксандр Лукашэнка накіраваў спачуванне родным і блізімкі Героя Беларусі Віталя Крамка

У сувязі са смерцю Героя Беларусі, заслужанага работніка сельскай гаспадаркі, які доўгія гады кіраваў перадавым сельгаспрадпрыемствам — СВК «Кастрычнік-Гродна», Віталю Ільча Крамко Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў спачуванне родным і блізімкі нябожчыка.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

КРАМКО Віталю Ільчы

3 красавіка 2009 года на 69-м годзе пайшоў з жыцця Герой Беларусі, заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь, былы старшыня СВК «Кастрычнік-Гродна» Крамка Віталю Ільчы.

3 красавіка 2009 года на 69-м годзе пайшоў з жыцця Герой Беларусі, заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь, былы старшыня СВК «Кастрычнік-Гродна» Крамка Віталю Ільчы.

Віталю Ільча стала яго паспяхова дзейнасць з 1984 года на пасадзе старшыні калгаса «Кастрычнік». Пад кіраўніцтвам В.І. Крамка СВК «Кастрычнік-Гродна» стаў горадска беларускага аграпрамысловага комплексу, адным з флагманцаў развіцця аграрнай галіны. Перадавы вопыт СВК «Кастрычнік-Гродна» шырока вядомы ў рэспубліцы.

Высокія дасягненні В.І. Крамка ў працы, цвёрдая грамадзянская пазіцыя, адданасць народу Беларусі адзначаны дзяржаўнымі ўзнагародамі нашай краіны, у ліку якіх — ордэн Леніна, два ордэны Працоўнага Чырвонага Сцяга, і найвы

300 ПРАСАЎ ЛЕАНІДА ВЕЧАРА

Настаўнік са Слуцка сабраў вялікую калекцыю гаспадарчых прылад

Леанід Вечар — асоба вядомая, прычым не толькі на яго роднай Слуцшчыне, у іншых кутках Беларусі, а і нават за мяжой. Да яго зьвяртаюцца як калегі-калекцыянеры, так і проста ахвотнікі да ўсяго самабытнага. Такую папулярнасць слухач набывае з-за свайго даволі арыяльнага і незвычайнага захаплення — Леанід Яўгенавіч збірае... прасы. Яго радкае хобі па навуковаму называецца «ранафілія» (ад англійскага «iron» — прас). Каб больш даведацца пра гэтыя гаспадарчыя прылады, я і завітаў да Вечара.

Не такі прасы
Леанід Яўгенавіч нарадзіўся і вырас у Слуцку. Пасля школы паступіў у Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт на геофак. Як адвучыўся, пайшоў у войска — служыў ажно ў далёкім Хабараўску. Тры гады адпрацаваў па размеркаванні ў Столінскім раёне і вярнуўся назад на Слуцшчыну. На гэтым жыццёвая вандроўка Вечара, здаецца, была завершана, аднак здаецца для душы чалака яго наперадзе. Дарочны падарожнічый Леанід Яўгенавіч у выкладзе цяпер географію. Да таго ж заўсёды захапляўся турызмам

Экспанаты значна адрозніваюцца па памерах.

Звычай цікавая тэма, у якую можна паглыбляцца. Гэта толькі на першы погляд прас здаецца самай звычайнай гаспадарчай прыладай. На самай справе тут шмат розных «фішак». Наконт свайго захаплення Леанід Вечар нават адшукаў трапны выраз, які часта ўзгадвае. Зайшоў ён аднойчы ў кніжную краму ў Мінску і надыта зацікавіўся адной з кніг. Называлася яна «Антыпрымаўкі» (ні што сабе назва, праўда). Там Леанід Яўгенавіч і адшукаў: «Не такі прасы прас, як вы аб ім думаеце». Гэта пераароблена ад «прасы», як прас».

Антыпрымаўка змешчана на сававацца з прасамі? Аднак пасля Леанід Яўгенавіч пераконвае: нават у паўсядзённых рэчах пры жаданні заўжды знойдзеш шмат цікавага. У Беларусі няма ніводнага музея прасы. Гэтыя прылады змешчаны ў шэрагу экспазіцый, але толькі ў адзінкавых экзэмплярах. А вось калекцыя Вечара дакладна адна з самых вялікіх не толькі ў нашай краіне — цяпер у Слуцка больш чым трыста прасыў.

Паміж «носам» і «патыліцай»
Леанід Яўгенавіч заўважае, што знайсці больш-менш грунтоўную інфармацыю пра прасы даволі складана. На жаль, пакуль не з'явілася сур'ёзных навуковых даследаванняў на гэтую тэму (прынамсі, Вечару яны не сустракаліся). Збіраць неабходныя факты прыходзіць літаральна па крупінках. Што даволі дзіўна, бо прас як-нік вядомы ўжо больш чым дзве і паўлай тысячы гадоў. Кажуць, то тыя рэчы проста назаўсёды знікнуць. Аднойчы пачаў збіраць самавары, аднак калі ў калекцыі іх стала 20, то працэс чамусьці спыніўся. А тут вельмі прасамі зацікавіўся — над-

палі гарачыя вугаллі і вадзілі па адзенні. Аднак самым далёкім продажам прасы археолагі прызнаюць звычайны... камень. На яго раскіналі яшчэ вільготнае адзенне, якое зверху прыскікалі другім каменем і так высушвалі.

У Беларусі з даўніх часоў выкарыстоўвалі качалку (у розных масштабах можна пацуць і іншыя назвы) — спецыяльную рабрыстую дошку, з яе дапамогай адпрацоўвалі бялізну, якую папярэдне накручвалі на драўляны валік. Акрамя гэтага прымянялі шклянныя шакры, адрэзаныя донцы бутэлек, жалезныя кружкі, якія напаялі гаражы вадой. У Вечара мочалка паглядзець на некалькі відаў качалкі — з рознымі ручкамі, зубцамі. Драўляныя прыстасаваны ляжаць побач з вялікім дываном, які сісца на сцяне. Аказалася, што гэта сапраўдная карціца, якая намалевана невыядомым мастаком.

— Спачатку думалі, што гэта твор тэатральнай мастацкі Алены Кіш — рач вельмі падобная па тэхніцы, — заўважае Вечар. — Аднак пасля дакладнага вывучэння карціцы прыйшлося адмовіцца ад такой версіі. Хутчэй за ўсё гэта намалеванаў адзін з мастакоў, які самавары вайны хадзілі па вёсках і прапапоўвалі людзям упрыгожыць сваю хату. Месціны прадастаўлялі

палі гарачыя вугаллі і вадзілі па адзенні. Аднак самым далёкім продажам прасы археолагі прызнаюць звычайны... камень. На яго раскіналі яшчэ вільготнае адзенне, якое зверху прыскікалі другім каменем і так высушвалі.

У Беларусі з даўніх часоў выкарыстоўвалі качалку (у розных масштабах можна пацуць і іншыя назвы) — спецыяльную рабрыстую дошку, з яе дапамогай адпрацоўвалі бялізну, якую папярэдне накручвалі на драўляны валік. Акрамя гэтага прымянялі шклянныя шакры, адрэзаныя донцы бутэлек, жалезныя кружкі, якія напаялі гаражы вадой. У Вечара мочалка паглядзець на некалькі відаў качалкі — з рознымі ручкамі, зубцамі. Драўляныя прыстасаваны ляжаць побач з вялікім дываном, які сісца на сцяне. Аказалася, што гэта сапраўдная карціца, якая намалевана невыядомым мастаком.

— Спачатку думалі, што гэта твор тэатральнай мастацкі Алены Кіш — рач вельмі падобная па тэхніцы, — заўважае Вечар. — Аднак пасля дакладнага вывучэння карціцы прыйшлося адмовіцца ад такой версіі. Хутчэй за ўсё гэта намалеванаў адзін з мастакоў, які самавары вайны хадзілі па вёсках і прапапоўвалі людзям упрыгожыць сваю хату. Месціны прадастаўлялі

палі гарачыя вугаллі і вадзілі па адзенні. Аднак самым далёкім продажам прасы археолагі прызнаюць звычайны... камень. На яго раскіналі яшчэ вільготнае адзенне, якое зверху прыскікалі другім каменем і так высушвалі.

У Беларусі з даўніх часоў выкарыстоўвалі качалку (у розных масштабах можна пацуць і іншыя назвы) — спецыяльную рабрыстую дошку, з яе дапамогай адпрацоўвалі бялізну, якую папярэдне накручвалі на драўляны валік. Акрамя гэтага прымянялі шклянныя шакры, адрэзаныя донцы бутэлек, жалезныя кружкі, якія напаялі гаражы вадой. У Вечара мочалка паглядзець на некалькі відаў качалкі — з рознымі ручкамі, зубцамі. Драўляныя прыстасаваны ляжаць побач з вялікім дываном, які сісца на сцяне. Аказалася, што гэта сапраўдная карціца, якая намалевана невыядомым мастаком.

— Спачатку думалі, што гэта твор тэатральнай мастацкі Алены Кіш — рач вельмі падобная па тэхніцы, — заўважае Вечар. — Аднак пасля дакладнага вывучэння карціцы прыйшлося адмовіцца ад такой версіі. Хутчэй за ўсё гэта намалеванаў адзін з мастакоў, які самавары вайны хадзілі па вёсках і прапапоўвалі людзям упрыгожыць сваю хату. Месціны прадастаўлялі

БелСвіс Банк

Наіменаванне банка: ЗАО «Белорусско-Швейцарский банк БелСвиссБанк»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2009 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2008 г.	2007 г.
1	2	3	4	5	6
1 АКТИВЫ					
2	Денежные средства	1101	1	22 952,0	9 871,2
3	Средства в Национальном банке	1102	2	20 699,6	6 579,5
4	Ценные бумаги	1103		564,7	3 328,5
	для торговли	11031	3	105,2	920,9
	удерживаемые до погашения	11032	3.1		0,0
	в наличии для продажи	11033	3.2	459,5	2 407,6
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	43 408,8	31 130,6
6	Кредиты клиентам	1106	5	6 829,3	5 347,0
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	15,0	15,0
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	29 869,0	13 698,2
9	Прочие активы	1109	8	5 985,8	14 285,3
10	ИТОГО активы	110		130 324,2	84 255,3
11 ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
12	Средства Национального банка	1202	9	0,0	0,0
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	12 038,9	7 002,4
14	Средства клиентов	1206	11	81 202,2	49 516,6
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		293,7	38,4
16	Прочие обязательства	1209	12	2 442,5	7 591,3
17	ВСЕГО обязательства	120		95 977,3	64 148,7
18 КАПИТАЛ					
19	Уставный фонд	1211	12	26 400,0	15 875,0
20	Эмиссионный доход	1212		0,0	0,0
21	Резервный фонд	1213		669,4	669,4
22	Накопленная прибыль	1214	14	1 804,0	1 226,0
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	5 473,5	2 336,2
24	ВСЕГО капитал	121		34 346,9	20 106,6
25	ИТОГО обязательства и капитал	12		130 324,2	84 255,3
26 ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ					
27	Требования	1301	16	28 034,5	15 220,3
28	Обязательства	1302	17	25 205,0	11 633,3

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2008 год

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2008 г.	2007 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		2 731,6	2 208,9
2	Процентные расходы	2012		2 205,0	784,6
3	Чистые процентные доходы	201	18	526,6	1 424,3
4	Комиссионные доходы	2021		7 325,2	4 344,9
5	Комиссионные расходы	2022		916,3	457,7
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	6 408,9	3 887,2
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	20	17 034,2	9 408,0
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	-640,2	169,7
9	Доход в форме дивидендов	205		10,1	1,0
10	Чистые отчисления в резервы	206	22	264,3	9,8
11	Прочие доходы	207	23	2 382,8	644,0
12	Операционные расходы	208	24	17 220,2	11 361,2
13	Прочие расходы	209	25	940,6	690,9
14	Налог на прибыль	210		1 163,1	621,9
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		6 134,2	2 850,4

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2008 год

№ п/п	Наименование статей капитала	Символ	Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонд переоценки статей баланса	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Раздел I. За год, предшествующий отчетному								
2	Остаток на 1 января 2007 г.	3011	14 778,2	0,0	600,6	77,6	207,6	15 664,0
3	Изменения статей капитала	3012	1 096,8	0,0	68,8	1 148,4	2 128,6	4 442,6
В том числе:								
3.1	прибыль (убыток со знаком «минус»)	30121	x	x	x	2 850,2	x	2 850,2
3.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	0,0	x	68,8	-68,8	x	0,0
3.3	операции с учредителями (участниками):	30123	0,0	0,0	x	-536,2	x	-536,2
3.3.1	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	0,0	0,0	x	x	x	0,0
3.3.2	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-536,2	x	-536,2
3.3.3	операции с собственными выкупленными акциями	301233	0,0	x	x	x	x	0,0
3.4	проведение переоценки статей баланса	30124	x	x	x	x	2 128,6	2 128,6
3.5	перераспределение между статьями капитала	30125	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.6	прочие изменения	30126	1 096,8	0,0	0,0	-1 096,8	0,0	0,0
4	Остаток на 1 января 2008 г.	3013	15 875,0	0,0	669,4	1 226,0	2 336,2	20 106,6
Раздел II. За отчетный год								
6	Остаток на 1 января 2008 г.	3011	15 875,0	0,0	669,4	1 226,0	2 336,2	20 106,6
7	Изменения статей капитала	3012	10 525,0	0,0	0,0	578,0	3 137,3	14 240,3
В том числе:								
7.1	прибыль (убыток со знаком «минус»)	30121	x	x	x	6 134,2	x	6 134,2
7.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	0,0	x	900,0	-900,0	x	0,0
7.3	операции с учредителями (участниками):	30123	5 250,0	0,0	x	-218,4	x	5 031,6
7.3.1	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	5 250,0	0,0	x	x	x	5 250,0
7.3.2	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-218,4	x	-218,4
7.3.3	операции с собственными выкупленными акциями	301233	0,0	x	x	x	x	0,0
7.4	проведение переоценки статей баланса	30124	x	x	x	x	3 137,3	3 137,3
7.5	перераспределение между статьями капитала	30125	5 275,0	0,0	-900,0	-4 375,0	0,0	0,0
7.6	прочие изменения	30126	0,0	0,0	0,0	-62,8	0,0	-62,8
8	Остаток на 1 января 2009 г.	3013	26 400,0	0,0	669,4	1 804,0	5 473,5	34 346,9

Леанід ВЕЧАРА пераканана, што кожны прас мае сваю адметнасць.

працоўваліся. Дарэчы, працэс рэстаўрацыі прасам са Леанід Яўгенавіч у хуткім часе мае намер удасканаліць — уживаць тэалягію, якія ў тым ліку выкарыстоўваюцца і ў Эрмітажы.

Сто грамаў для прыгажосці

У звычайныя вугальны альбо, як яго яшчэ называюць, духавы прас унутр засыпаў бярозавыя вугальнікі. Каб яны добра разгараліся, трэба было перыядычна памахваць гаспадарчай прыладай. А важыла яна намала — да 10 кілаграмў. Така «апараты» прызначаліся для прасавання грубых тканін — да прыкладу, шыняльці ці цяжкіх мужчынскіх паліто. Таксама выпускалі прасы для кашпелюшкі і нават... бильярдыянаў. З цягам часу тэхнічны прагрэс усё пэўна змянялі ў прычыны падарэзу. Папулярнасцю карысталіся газавыя прасы, а таксама спіртавыя. Апошнія, дарэчы, шырока распаўсюджваліся ў нас не атрымалі. І прычына тэалягія — нека янамак выкарыстоўваўся «сто грамаў» для прасавання. Таму вугальныя на працягу доўгага часу заставаліся на ўжыванні. Нярэдка такія прасы можна сустраць і цяпер. Кажуць, што бабулі дзе-нідзе іх яшчэ вы-

карыстоўваюць па прызначэнні. А мы дук у дзяцінстве, памятаю, цяжкім прасам арэкі калолі.

— У Беларусі вугальныя прасы выпускалі некалькі прадпрыемстваў, самая вялікая іх вытворчасць была разгорнутая на «Людсельмашы», — кажа Леанід Вечар. — Таксама рабіла мінская арцель імя 14 гадоў Кастрычніка, магільскай ложкавая фабрыка, выпускалі іх і ў Пінску. У Ганцавічах пасля вайны была створана спецыяльная арцель, якая наладзіла вытворчасць алюмініевых прасуў. Праўда, тое прадпрыемства працавала нядоўга — кажучы, што сыравіну яны бралі са збытых самалётаў, калі той метал скончыўся, то і зачыніліся.

Таксама ў калекцыі Вечара ёсць вугальныя прасы польскай літоўскай і нямецкай вытворчасці. За межамі «апараты» выглядаюць як сапраўдныя міні-печкі — з трубой, каб дым выходзіў у патрубны бак. Яшчэ адзін від — напіліныя прасы, якія нагрэвалі на агні. Карыстацца імі было неабходна вельмі асцярожна, паколькі ручка жалезная. Сярод такіх прасуў ёсць сапраўдныя творы мастацтва: да прыкладу, у выглядзе кіта — хвалі, хвост, а фантан пераходзіць у ручку — вельмі арыяльна.

Адзін выглядае як дзіцячы, аднак ён функцыянальны — выкарыстоўваўся для прасавання дроб-

ных дэталяў адзення. Такія прасы з цягам часу ўдасканалілі: зрабілі з дзвюма здымнымі падшэўнямі, якія па чарзе можна было выкарыстоўваць (паколькі нагрэваліся яны доўга, а астывалі досыць хутка). Яшчэ былі прасы са спецыяльнымі укладшчыкамі, якія папярэдне даводзілі да патрэбнай тэмпературы. Гэта больш паходныя варыянт, нездарма выкарыстоўваліся ў царскім войску. Сярод такіх варыянтаў з укладшчыкамі самы стары экзэмпляр у калекцыі — 1827 года выпуску. Таксама ў Вечара ёсць незвычайны экспанат: невядлікі прас з англійскага ваеннага карабля. Хутчэй за ўсё вадзяны — унутр заліваўся гарачая вада. Вось толькі незручна навашта ў яго ручцы пароблены дзіркі.

Захапленне Леаніда Яўгенавіча на падтрымлівае і жонка. Спачатку спрабавала спрацаваць (усё ж выдаткі для сямейнага бюджэту), а пасля нават сама ўцягнулася. Людміла Віктараўна са сваёй пазездкі ў Італію прывезла мужу стары прас. Для яго гэта быў лепшы падарунак. Вечар упэўнены, што самы арыяльны, унікальны экспанат пакуль яшчэ не знайшоў. Калекцыю думае папаўняць і далей. І самому прыемна, і людзям радасць.

Мікалай ЛІТВИНЦАВ.
Мінск—Слуцк—Мінск.
Фота аўтара.

Зарабляць на турыстах

У правінцыйным горадзе колькасць ахвотных рабіць бізнес на гэтым павялічылася ў два разы.

— Гэты год будзе вельмі паказальным для Оршы па арганізацыі турызму. У горадзе, які вельмі папрыгажэў дзякуючы правядзенню «Дажынак», зроблена многае, каб зацікавіць турыстаў і на належным узроўні іх прыняць, — расказвае «Звязда» загадчык аддзела фізкультуры, спорту і турызму Арышскага гарвыканкама Алег КАЗЛОЎ.

— Людзі будуць падарожнічаць, нягледзячы на крызісы. Галоўнае — прапанаваць ім цікавую праграму, добры і даступны па цане сервіс. Паводле слоў А. Казлова, колькасць арганізацый і фірмаў, якія займаюцца аказаннем турыстычных паслуг, у горадзе павялічылася ў два разы: іх ужо каля дзесяці. Пры гэтым летась нікога не пазбавілі ліцэнзіі.

Напэўна, яшчэ рана гаварыць пра тое, што, бюджэт Оршы хутка папоўніцца за кошт прыезджых. Аднавядзеныя пабудаваныя не дацягвалі і да ўзроўню аднаго працэнта. Але галоўнае, што арганізацыі і бізнесмены зацікаўлены зарабляць у гэтай сферы. А дзяржава напастарала комплексна фінансаваць адраджэнне старога горада. Усе цікавыя ідэі знаходзяць падтрымку. Добра, што наогул зарад дзелавой ініцыятыўе далі «залёнае святло».

— Летас на добраўпарадкаванне горада было выдаткавана каля 70 мільярдў рублёў. Адрамантаваны гарадскія дарогі агульнай працягласцю 33 кіламетры, што ў дзесяць разоў больш у параўнанні з пазамінулым годам. А добрыя дарогі — вельмі важная рэч у горадзе, які прэтэндуе на тое, каб быць турыстычным цэнтрам, — расказвае дырэктар КУП «Оршакамагас» Сяргей ШЫДЛОЎСкі.

— Праведзеныя рэканструкцыя гарадскага парка з прылеглай тэрыторыяй былога

ЯБЛЫЧАК АД ЯБЛЫНЬКІ...

Непаўнацэннае харчаванне маці і працяглае стрэс падчас цяжарнасці прыводзяць да зніжэння разумовага патэнцыялу дзіцяці.

1. Псіхалагі на шкале стрэсу прыраўноўваюць пачатак сумеснага жыцця да разводу ці страты працы. Першы год сумеснага жыцця звязаны са змяненнем многіх звычак і бытавых стэрэатыпаў, а гэта — велізарны стрэс! Калі ж прычынай шлюбна стала цяжарнасць, то гэты стрэс разам з маці перажывае і дзіця. Для таго каб прыродныя магчымасці вашага дзіцяці праявіліся ў поўнай меры, спачатку стварыце сям'ю, а потым чакайце малюга.

2. Некаторыя ганарыцца тым, што працуюць ледзь не да самых родаў. Але работа ў час цяжарнасці часта азначае неруховае харчаванне, удзел у канфіктах, адсутнасць свежага паветра. Кар'ера не пацярапае, аднак потым можа ўзнікнуць пытанне: «У нас у сям'і ўсе разумныя, адукаваныя людзі, у каго ж сын троечнік?».

3. Вучоўня мяркуюць, што задаткі інтэлектуальных здольнасцяў у асноўным вызначаюцца не бацькоўскімі, а матчынымі генамі.

4. Даказана, што ў спадчыну перадаюцца музычныя, мастацкія і любячы творчыя здольнасці, напрыклад, схільнасць да моўнай адоранасці. Перадаюцца ў спадчыну і рысы характару. Даследаванні, праведзеныя ў сярэдзіне мінулага стагоддзя ў ЗША, выявілі, што перадаюцца ў спадчыну актыўнасць і пасіўнасць, здольнасць адаптавацца да новых умоў, рэакцыя на новыя цацкі і незвычайных людзей, эмацыянальнасць, мякка адчувальнасць да розных уздзеянняў. Дзеці перамаюць у бацькоў нават настроі: лёгкі, вясёлы або капрызны і нядобрабрычлівы. Нельга трывожнага і замкнутага зрабіць смелым і прадпрыемлівым, цёплым немагчыма ператварыць у лідара. Але ў кожным можна выяваць добрага, адказнага і пастаяннага ў сваіх прыхільнасцях чалавека.

5. У спадчыну ад іншых пакаленняў можна атрымаць і схільнасць да псіхічных захворванняў, няздольнасць да навучання і іншыя парушэнні паводзінаў. Шызафрэнія, дэпрэсія, разумовае адсталасць, а таксама хвароба Альцгеймера (зніжэнне інтэлекту) спарады часцей за ўсё сустракаюцца сярод сваякоў медыцынскіх людзей. Аднак сучасная медыцына ў якасці магчымых прычын псіхічных расстройстваў разглядае тры фактары: спадчынная схільнасць, пазней-траўмы, працяглае ўздзеянне неспрыяльных абставінаў. Эмацыянальна негатыўны стэль адносна ў сям'і — адсутнасць душэўнай цэльнасці, любові і добраразумнасці — правяе развіццё захворвання, а клопат зводзіць правы хваробы да мінімуму.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Выпуск № 12 (126)

Фота Алены КІШЧЫЦА

На ўсякі выпадак

ФОРМУЛА ШАНЦАВАННЯ

- Запісваць свае дасягненні ў дзёнік.
- Фатаграфуйце ішчаслівыя моманты.
- Прачынайцеся пад бадзёрую музыку.
- Трымайце перад вачыма пералік мэтай.
- Не ігнаруйце дробныя непрыемныя справы.
- Адкладзіце 20 працэнтаў заробковых грошай.
- Любіў справу плануйце загадзя.
- Трымайце кватэру ў чысціні. Калі трэба, зрабіце рамонт, паазбавіцеся нячужбыячкі.
- Абнаўляйце гардэроб.
- Знаходзьце час на асабістае жыццё, хобі.
- Разважайце толькі пазіўна.
- Усмійайцеся свету, і свет усмінецца вам.

Беражы жыццё!

УТАПІЛІСЯ БРАТЫ

На вадаёме, дзе праводзіліся торфараспрацоўкі мясцовымі прадрэствамі, утапіліся два браты з вёскі Кастрычні Кобрынскага раёна.

Лодка пераклудзілася, і мужчыны не здолелі выбрацца на сушу.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Трымай дыстанцыю!

На пешаходным пераходзе, што на сталічнай вуліцы Сурганова, кіроўца маршрутку наехаў на двух пешаходаў. Дзячына атрымала шматлікі ўдары і раны, а малады чалавек, згодна з папярэднім медыцынскім аглядам, пералом нагі.

Паводле слоў старшага інспектара па агітацыі і прапагандзе аддзела ДАІ УУС адміністрацыі Савецкага раёна горада Мінска Віталія ЗІНАВЕНА, сітуацыя гэта нестандартная.

— Насамроч кіроўца маршрутку не парашуа правілаў дарожнага руху, перад пераходам ён прытарымаў, прапускаючы пешаходаў. Наехаў на людзей яго вымусяў 59-гадовы кіроўца МА3а, які ехаў ззаду. Абвінавачаны не разлічыў хуткасці і ўрэзаўся ў маршрутку. Сваю віну мужчыны прызнаў.

Надзея ДРЫЛА.

Усё больш дзяцей становяцца пацыентамі афтальмолагаў

Вядома, што 90 працэнтаў інфармацыі аб знешнім свеце чалавек атрымлівае дзякуючы зроку. І страціць яго — влікая бядка, тым больш у малым узросце, калі дзіця толькі пачынае гэта свет пазнаваць. Афтальмолагі заклочаны: апошнім часам у дзяцей выяўляецца ўсё больш паталогій органаў зроку.

— У дзіцячага насельніцтва мы выдзяляем узроставыя групы, якія наклідаюць дастаткова характэрныя адбіткі на размеркаванні зрокных паталогій, — адзначае **галюны пазаштатны дзіцячы афтальмолаг Міністэрства аховы здароўя, доктар медыцынскіх навук, дацэнт кафедры афтальмологіі БелМАПА Вікторыя КРАСІЛЬНІКАВА.**

Так, асноўнымі прычынамі зніжэння зроку ў дашкольным узросце з'яўляюцца прыроджаныя паталогіі з боку сятчаткі і зрокавага нерва, касавокасць. Большасць малодшых дашкольнікаў літаральна за першыя два гады вучобы становяцца біларукамі. Калі біларукасць выражана слаба, яна не вельмі небяспечна. Аднак калі хвароба прагрэсуе, гэта можа прыводзіць да развіцця слепаты і інваліднасці. Таму бацькі павінны рэгулярна консультаваць сваё дзіця ў афтальмолага, каб спецыяліст дапамагў карэкавіраваць зрок.

У падлеткавым узросце хілопчыкі і дзяўчынкі становяцца больш актыўнымі, аддаюцца і больш траўмабязбеспечным. Яны пачынаюць ствараць і выкарыстоўваць розныя прылады, якія страляюць і скачучы.

Зрокавым перагрузкам у падлеткаў садзейнічае работа з экранамі, якія свецяцца. У прыватнасці, захапленне камп'ютарнымі гульнямі — не лепшы занятак для дзяцей, бо ненаатуральны, яркія карнікі розных памераў, якія хутка міглююць, надзвычай стямлююць вочы. Таму калі бацькі заўважылі, што ў дзіцяці пачаў падаць зрок, то час, праведзены за камп'ютарам, павінен быць рэзка абмежаваны — дзве гадзіны ў дзень і не больш.

А вось яшчэ адна важная праблема дзіцячай афтальмологіі, якая зараз вельмі спецыялізуецца, — гэта рэтынальныя недонашаныя (паталогія ўнутранай сятчаткі вока). Медыцына не можа да канца выявіць прычыну ўзнікнення і развіцця хваробы і даць адказ на пытанне, чаму дзіцяці медыкаў не заўбоды прыводзіць да жаданага выніку. А між іншым рэтынальныя недонашаныя можа стаць прычынай слабавачання і нават слепаты. Сутнасць у тым, што развіццё сасуду сятчаткі пачынаецца на 16-м тыдні ўнутрыутробнага развіцця плода і працягваецца да 40-га тыдня цяжарнасці, г.зн. да моманту нараджэння. Таму чым раней нараджаецца дзіця, тым вышэйшая для яго рызыка развіцця рэтынапатыі. І адбываецца гэта таму, што сасуды сятчаткі вока ў немаўляці, якія не нарадзіліся раней тэрміну, развіваюцца не па тых законах, якія былі б пры ўнутрыутробным развіцці. Таму стаць пытанне: як зрабіць так, каб заўчасныя роды былі як мага меней. А гэта ўжо праблема акушэраў-гінеколагаў і тых спецыялістаў, якія выходзяць недонашаным дзяцям. Бо менавіта стварэнне спрыяльных умоў для немаўляці пасля нараджэння дазваляе знізіць працэнт рэтынапатыі недонашаных.

— Влікую дапамогу ў гэтым мы атрымліваем ад спецыялістаў РНЦП «Маці і дзіця», дзе створаны ўсе ўмовы для выхавання недонашаных, — падкрэслівае Вікторыя КРАСІЛЬНІКАВА. — Летас, напрыклад, тут пры вельмі ўважлівым аглядзе дзяцей было выяўлена 192 немаўляці з дыягназам рэтынапатыі. І ў 119 выпадках працэс удалося спыніць на 1—2 стадыі. Гэта тыя стадыі, якія не ўплываюць на зрокавыя функцыі ў наступным. Такія вынікі дасягнулі дзякуючы правільнай арганізацыянаму выхаванню і ранняй дыягностцы. І толькі ў 24 выпадках спатрабілася поўнае ўмяшанне, што зноў жа дазволіла прадухліць развіццё цяжкай ступені рэтынапатыі, а менавіта: пятай стадыі, калі зрок, на жаль, страчваецца незваротна. У гэтым выпадку афтальмолагі могуць толькі стварыць умовы для правільнага развіцця вочнага яблыка, каб гэтае вока не загінула, а мела такую ж анатамічную структуру, як і здаровае.

ГІМНАСТЫКА ДЛЯ ВАЧЭЙ ПРЫ СУЧАСНЫХ ЗРОКАВЫХ ПЕРАГРУЗКАХ

- Моцна заплочыце вочы на 5 секунд, потым расплюшчыце на 5 секунд. Паўтарыце 7 разоў.
- Хутка мігчыце на працягу 1 минуты, робчы невялікія перапынкі.
- Закрываць павекі, памасіруючы іх пальцамі кругавымі рухамі на працягу 1 хвіліны.
- Павольна пераводзіце погляд з падлогі на стол і назад, пакідаючы галаву нерухомай. Паўтарыце 10 разоў.
- Рабіце павольныя кругавыя рухі вачамі ў адным, а потым у іншым кірунку.

Воляга ШАУКО.

Прамая лінія АД МАЛОЧНАЙ ЗАЛОЗЫ ДА «МУЖНАЙ»

Спецыялісты Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава — **намеснік дырэктара па навуковай працы, доктар медыцынскіх навук Сяргей КРАСНЫ і загадчыца аддзела анкагінекалогіі, доктар медыцынскіх навук Ірына КАСЭНКА** не толькі адказалі на прыватныя пытанні чытачоў, але і падзяліліся агульнымі «рэцэптамі» доўгага жыцця для жанчын і мужчын.

Так, жанчына-доўгажыцка ў першую чаргу любіць сябе, а значыць, клопацца аб сваім здароўі, свечасова звяртаецца да ўрачоў і вытрымлівае іх рэкамендацыі. Раз на год праходзіць ультрагукавое абследаванне органаў брушной поласці і малага таза. Здарова жанчына правільна харчуецца: не з'яўляецца жывёльнымі тлушчамі, імкнецца да таго, каб 2/3 дзённага рацыёну складала зялёныя, агародніна, свежыя натуральныя сок. Акрамя таго, жыве ў стабільным шлюбe, мае дзяцей, не адмаўлялася ад груднога выкармлівання.

Мужчына-доўгажыцка павяжае сябе, а значыць, клопацца аб сваім здароўі, свечасова звяртаецца да ўрачоў і вытрымлівае іх рэкамендацыі. Раз на год робіць ультрагуку брушной поласці, тэставанне на ранніх стадыях выявіць шэраг захворванняў, у тым ліку рак ныркі і мачавога пухляка. Пасля 50 гадоў (а калі ў сям'і меў месца выпадак раку прастаты сярод сваякоў, то пасля 40 гадоў) здае кроў на прастатаспецыфічны антыген. Здаровы мужчына не крэй, вядзе актыўны лад жыцця, жанаты. Не з'яўляецца тлушчымі прадуктамі, не адмаўляецца ад кілаграма гародніны і садавыні штодня, не мае лішняй вагі, умерана ўжывае чырвонае віно, якое кантралюе і падтрымлівае на нармальным узроўні артарыяльны ціск і ўзровень халестэрыну ў крыві.

Час ад часу пры павышаным нагрузках, пры лячэнні пэўных захворванняў і мужчынам, і жанчынам варта прымаць вітамінна-мінеральныя комплексы, а таксама не забывацца на такі прасты і надзейны сродак, як звычайная валар'яна ў таблетках.

— **Дзеён добры! Магілёў, Ігар. 35 гадоў. Чытаў, што на Захадзе досыць распаўсюджаны рак прастаты, але не чуў, якая сітуацыя ў нашай краіне. Скажыце, ці варта мне зараз праходзіць спецыяльнае абследаванне прастаты? Наколькі даступныя паслугі такіх спецыялістаў, як анкаролагі?**

— На сёння паслугі анкаўролагаў цалкам даступныя. Я маю на ўвазе, што такая спецыялісты ёсць у кожным абласным анкалагічным дыспансэры. Але пры гэтым вядучы навукальны ўстаноў распулікі зараз больш актыўна рыхтуюць новае пакаленне анкаўролагаў. Тлумачыцца гэта, сапраўды, імклівым ростам з'яўляюцца пухлін прастаты і нырака. Як вядома, на першым месцы па распаўсюджанасці ў нашай краіне — рак скуры. Аднак гэты від раку лечыцца амбулаторна. Што датычыцца стацыянарных анкалагічных іх, то дзесьці 20 працэнтаў з іх — анкаўролагічныя хворыя. Гэта таму, што за апошнія дзесяці гадоў колькасць хворых на рак ныркі і прастаты вырасла ў 2,5 раза... Дарэчы, у Берліне, дзе пражывае каля 3 мільёнаў жыхароў, працуе 12 уральскіх аддзяленняў, кожнае з якіх робіць 500-700 радыкальных прастатэктоміяў у год. Можна меркаваць, што літаральна праз 5-6 гадоў мы догонім немцаў па распаўсюджанасці таго ж раку прастаты. На сёння ў нас ёсць адпаведныя аддзяленні ў абласцях, але пакуль якіх выконваюць недастатковую колькасць аперацый па выдаленні

— **А якія сімптомы павінны насцярожыць?**

— Для аналізу на ПСА вызначальна толькі ўзроставая мяжа. Калі ж з'явіліся пэўныя сімптомы і мы гаворым пра рак, а не пра адзіную ці прастату, якая, сапраўды, працякае пэўнымі сімптомамі, то гаворка ідзе пра запалучаны рак.

— **Гродзенская вобласць, Васіль Юганаў. Бацьку зрабілі аперацыю з-за непраходнасці мачавых шляхоў, — выдалілі камяні з мачавога пухляка, вывелі трубку для адводу мачы...**

Фота Яўгена ПЯСЦІЦКА

Пакуце ад частых позываў... Скажыце, а ці можна яму зараз выдаліць прастату?

— Колькі гадоў вашаму бацьку? — 70. — Аперацыю рабіць можна. Такія ўмяшанні добра выконваюць у Гродзенскай абласной бальніцы. — **А існуюць нехірургічныя метады?** — Ёсць ашчадныя аперацыі. Але ў любым выпадку вашага бацьку спачатку трэба абследаваць, ацаніць аб'ём прастаты, яе будову. Толькі тады можна вырашыць, якое ўмяшанне дапушчальнае.

— **А можна трапіць у ваша анкаўролагічнае аддзяленне?**

— Вам патрэбны спецыялісты, якія займаюцца анкалагічнай прастатой, а мы займаем анкалагічны прастаты, зоймае ўкосна, натуральна, вырашваем і гэта пытанне.

— **Пінск, Таццяна. Я люблю наведваць салерый. Але ж на жываце ёсць невялікая радзімка, якая апошнім часам пачала расці. Да каго мне лепш звярнуцца?**

— Можна звярнуцца як да раённага анкалага, так і да спецыялістаў анкалагічнага дыспансэра, які ёсць у Пінску. Вам патлумачыць, ці небяспечнае гэта ўтварэнне. Дарэчы, нярэдка пад уздзеяннем ультрафіялетаў можа назірацца павелічэнне ўтварэння на скуры. Да таго ж часу, пакуль доктар не дасць адпаведнага парадку — што рабіць з утварэннем, — устрымайцеся ад наведвання салерый.

— **Але ж загарыць мне пара іла касметолога — з-за пухляка праблем са скурай... Атрымаць ваецца, загарыць не так і карысна? Касметолог дала няправільную парадку?**

— Касметолог дала вам парадку, зыходзячы з пазіцыі паляпшэння стану скуры. Ультрафіялет у пэўнай дозе карысны і патрэбны і скуры, і ўсяму арганізму. Аднак пачаць ваецца трэба павелічэнне радзімкі, метастазы — даччыныя пухліны — распаўсюджваюцца па тэрыторыі арганізма. Аднак пачаць ваецца трэба павелічэнне радзімкі, метастазы — даччыныя пухліны — распаўсюджваюцца па тэрыторыі арганізма. Аднак пачаць ваецца трэба павелічэнне радзімкі, метастазы — даччыныя пухліны — распаўсюджваюцца па тэрыторыі арганізма.

— **Але ж загарыць мне пара іла касметолога — з-за пухляка праблем са скурай... Атрымаць ваецца, загарыць не так і карысна? Касметолог дала няправільную парадку?**

— Касметолог дала вам парадку, зыходзячы з пазіцыі паляпшэння стану скуры. Ультрафіялет у пэўнай дозе карысны і патрэбны і скуры, і ўсяму арганізму. Аднак пачаць ваецца трэба павелічэнне радзімкі, метастазы — даччыныя пухліны — распаўсюджваюцца па тэрыторыі арганізма. Аднак пачаць ваецца трэба павелічэнне радзімкі, метастазы — даччыныя пухліны — распаўсюджваюцца па тэрыторыі арганізма.

— **Мінск, Волга... Ірына Аляксандраўна! Я хацела б падзякаваць вам... У 1990 годзе ў вас лячылася мая маці... Лячэнне было паспяхоўным. Мы з ёй выказваем вам шчырую падзяку. Здароўя вам, усяго найлепшага.**

— Мне вельмі прыемна. Перадавайце вашай матулі прывітанне, бываеце здаровы!

Святлана БАРЫСЕНКА, Воляга ШАУКО. (Працяг будзе).

ЯЗВА-ЗАРАЗА, або Чаму не варта піць з адной шклянкі?

Вось ужо амаль дваццаць гадоў вядома асноўная прычына гастрауданальнай язвы — язвы страўніка і 12-перснай кішкі. Гэта мікроб *Helicobacter pylori*. Нягледзячы на тое, што існуюць адкрыццё, ад захворвання пра-ранейшым пакуце вяліка колькасць — 8-10 працэнтаў — дарослага насельніцтва. Паводле слоў **дацэнта 2-й кафедры ўнутраных хваробай Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдата медыцынскіх навук, урача-гастрэнтэролага вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі Мікалая КАПРАЛАВА**, доўгі гады пасля адкрыцця бактэрыі вучоныя не спынялі дыскусіі адносна таго, як апошняе трапляе ў арганізм чалавека. Адны сцвярджалі, што з вады, другія меркавалі, што з мясам жывёл. На сёння дакладна вызначана: *Helicobacter pylori* перадаецца ад хворага чалавека здравому. Са слінай, пацалункамі, праз дрэнна вымыты посуд, брудуно садавіну...

— **У такім выпадку мы ўсе павінны быць носбітамі Helicobacter pylori...**

— **І колькі часу патрабуецца на ўтварэнне язвы з моманту заражэння бактэрыяй?**

— У кожнага гэты перыяд розны, таму што язвы таксама бываюць рознымі. Вострыя развіваюцца вельмі хутка, хранічныя — павольна. У любым выпадку гэта працэс нястрыманы.

— **Калі ў страўнік трапіла «язва» бактэрыя, яна абавязкова з'явіць аб сабе? Ці ўсё ж такі ёсць спецыфічныя фактары, якія спрыяюць не актывізацыі?**

— Яна трапляе сябе ў любым выпадку. Усё залежыць ад таго, на які час нам хопіць той абароны, пра якую мы казалі вышэй.

— **А які ўплыў робяць на развіццё язвы тытун і алкаголь?**

— Пагаршаюць працэс. Алкаголь, нават самы нізкаградусны, стымлюе кіслотнасць, а прадукты дыму ўплываюць на якасць абарончай слізы, растаўраюць яе.

— **Зразумела, што з узрастаннем наша «абарона» будзе слабей...**

— Як ні дзіўна, дзесьці пасля 60 гадоў колькасць язавы змяншаецца. Радка, але захворванне сустракаецца і ў дзяцей. У першую чаргу га-нечы, пэўнага віду, якія з'яўляюцца частымі ў нашай краіне. У першую чаргу га-нечы, пэўнага віду, якія з'яўляюцца частымі ў нашай краіне.

— **Helicobacter pylori вива-тает не ва ўсіх выпадках развіцця язавой хваробы...**

— Калі б была вива-тает толькі адна бактэрыя, мы б казалі, што маем справу з інфекцыйнай хваробай, і такімі хворымі займаліся б інфекцыяністы. З бактэрыяй звязана практычна 100 працэнтаў язавы 12-перснай кішкі і толькі палова язавы страўніка. Другая палова апошніх — так званыя сімптаматычныя язвы — развіваюцца на фоне іншых цяжкіх паталогій ўнутраных органаў. Пры інфаркце міякарда, цяжкіх хваробах лёгкіх — хранічнай абструкцыйнай хваробе, якая ўключае ў сябе бран-

Фота Мерсі Жылінскай

хі і бранхіяльнаму астму, пры цяжкіх хваробах печані, асабліва гепатытаў і цырозах, цяжкіх паражэннях нырач — хранічных гламеруларнафрытах, апёкавых станах і многіх іншых.

— **Гэта звязана з лячэннем пералічаных станаў?**

— Механізм развіцця язвы пры кожнай паталогіі мае свой шлях. Так, язва пры хранічнай паталогіі лёгкіх звязана з гіпаксіяй, недастатковым прытокам кіслароду да спі-рэістай абалонкі, што парушае трафічны працэс у спірэістай і фарміруе язвы. Асноўны від — лекавыя язвы, абумоўленыя працяглым ужываннем такіх прэпаратаў як нестэ-роідныя супрацьзапаленчыя — аспі-рын, індаметэлін, ібупрофен і іншыя, кортыкастэроідныя — праднізалам, дэксаметазон, так званыя метыл-сактанты — зэфілін. Так што сёння немыгчыма сказаць, што толькі бактэрыя выклікае язвы, аднак бактэрыя дамінуе сярод такіх фактараў.

— **А з чаго пачалася «гісторыя» бактэрыі?**

— Сама бактэрыя была адкрыта ў 1982 годзе, аднак шэрагу спецыялістаў здавалася немагчымым звязаць не з язвай. Мне, напрыклад, спатрабілася дзесьці гадоў, каб страбіцца скептызмам! Можна сказаць, што кропкі над «і» былі рас-страўлены ў 2005 годзе, калі два аў-страліяўскія прафесары — Маршал і Уорэн — былі ўганараваны Нобелеўскай прэміяй за звязанне развіцця язвы з жыцццём бактэрыі ў падслі-зістым слоі страўніка. Маршал пра-кануў у гэтым скептызмам з дапа-могай самазаражэння: выліў супензі-ю з вялікай колькасцю цэльцаў бактэрыі, атрыманых ад хворага ча-лавека. На тры дзень ён напісаў у сваім дзёніку, што адчуў пукотку, на пяты з'явілася рвота, на сёмы яны выканалі эндаскапію, і ўбачылі кла-вічныя зроўні — перад'язвыны стан. М'яне перакануў нават не сам факт самазаражэння, а факт эфектыўнасці лячэння язвы пры вынішчэнні бактэ-рыі. Калі мы прывядзем хворым на язву антыбактэрыяльную тэрапію спецыяльнымі прэпаратамі, то 70 працэнтаў людзей больш не звер-нуцца па дапамогу, у іх знікнучы аб-вастрэнні. Дарэчы, калі абвастрэн-

ні не з'явіцца аб сабе на працягу 5 гадоў, чалавек можа лічыць сябе здаровым. Калі ж бактэрыя не вынішчыць, то ўсяго 5 працэнтаў людзей не звернуцца на дапамогу.

— **Вы казалі, Маршал выпіў пэўную колькасць бактэрыі... Колькасць мае значэнне?**

— Вялікай ролі яна не адыгрывае, паколькі бактэрыя валодае ўласцівацю хутка размнажацца. Ёй патрэбна толькі вільготнасць... Можна хіба дадаць, што асабліва небяспечнай уяўляецца сітуацыя ў цесных, эканамічна слабых калектывах — дзіцячых дамах, школах-інтэрнатах, дамах для састарэлых, дзе выкарыстоўваецца, напрыклад, неаднаразовае посуд. Наогул гігі-ена ў сістэме грамадскага харчаван-ня адыгрывае вялікую ролю.

— **Далісім, у сям'і ёсць хворы на язву. Што рабіць астатнім?**

— Гэта суў'язная праблема. У еўрапейскіх краінах кожны член сям'і, у якой выяўлены выпадкі язавой хваробы, будзе абследаваны на хелікабактэрыю. Для гэтага там на хелікабактэрыю будзе абследаваны толькі пацыенты, якія маюць страўнікавыя скаргі.

— **І якія яны могуць быць?**

— Болю, дыскамфорту ў эпідэ-стрыі, або падлічачым месцы, або верхняй частцы жывата. Можна быць і пукотка, хуч часцей яна звязана з гастрэазафагэяльнай рэфлюкс-най хваробай. Праўда, даследаван-ні сцвярджаюць, што да 40 працэн-таў язвеннікаў маюць паралельна і згаданую хваробу. Можна назіраць і кіслы прысмак у роце, болю дыскамфорту падчас ужывання ежы. Чым вышэй у адноснах да страва-вага дазмешчана язва, тым раней пачаць ужо ў адноснах да страва-вага прысмак у роце, болю дыскамфорту ў страўніку сёння ў свеце гадоўніч з'яўляецца праяўлен-нем эндаскапічнага абследавання.

— **Наколькі асвашчаны эн-дас**

Ад Магілёва да сталіцы — 20 тысяч рублёў

У адным са сваіх нядаўніх нумароў («Хто ж нас выганіць? Мы пусцілі карані на вакзале» «Звязда» узяла тэму нелегальных аўтаперавозчыкаў, што дзейнічаюць на віцеекім напрамку. У працяг тэмы — матэрыял з Магілёва.

Зніжаны кошт білетаў на аўтаперавозкі па-сакшыраў на кірунку з Магілёва ў Мінск і назад. Размова тут ідзе пра дзяржаўных і легальных перавозчыкаў, якія звычайна праіравалі нелегалам у барашчэ да кліентаў. Раней у касе Магілёўскага аўтавакзала можна было набыць квіток у Мінск на дзяржаўную маршрутку ад 27-мі тысяч рублёў, а сёння ён будзе каштаваць толькі 20 тысяч. Істотная эканомія для пасажыраў, тым больш у час крызісу. Аднак такое памяніжэнне коштаў на квіты павінна дапамагчы ва ўмовах негатывіных фінансавых настанупаў і са ўсім перавозчыкам.

— Гэта вайна з нелегаламі, — коратка падмамачыў дырэктар Магілёўскага аўтавакзала Сяргей Дамашэвіч. — Разам з эканамічнымі метадамі за нелегалаў актыўна ўзяліся падаткова і транспартная інспекцыя, міліцыя і ДАІ.

І гэта вайна да свай вынік. Кіраўнік паведаміў, што колькасць пасажыраў і, адпаведна, выручка павялічыліся з часу зніжэння коштаў. У пятніцу, суботу і нядзелю пасажыраўка на Мінск павялічыліся напалову. Агульная выручка аўтавакзала на ўсіх напрамках узрасла ў канцы тыдня на 10 %.

Цяпер цэны прыезду да сталіцы і назад у дзяржаўных перавозчыкаў і нелегалаў амаль што зраўняліся. У такіх умовах пасажыраў пераконваюць аддаваць перавагу легальным маршруткам.

ТУЛЯКАМ ПАДАБАЮЦА МАГІЛЁўСКІЯ ЛІФТЫ

Старшыня Магілёўскага гарвыканкама Віктар Шорыкаў і кіраўнік горада Тулы Уладзімір Магільнік 2 красавіка ў Магілёўскім Паратушы падпісалі пагадненне аб развіцці супрацоўніцтва паміж гарадамі. Пабрацкім сувязям Магілёва і Тулы летась споўнілася 10 гадоў.

Па словах Віктара Шорыкава, паміж Тулай і Магілёвам павялічвалася таваразварот. Ліфты вытворчасці завода «Магілёўліфташ» карыстаюцца вялікім поспехам на тульскім рынку.

Як расказаў Уладзімір Магільнік, дзякуючы пастанкам з Магілёва ўдаецца паступова вырашаць вялікую праблему жыллёва-камунальнай гаспадаркі Тулы: да нядаўняга часу больш за сотню ліфтаў у дамах штодня спыняліся з-за аварыяў.

Летась Тула набыла 40 магілёўскіх ліфтаў на суму амаль 20 мільяўна расійскіх рублёў, сёлетна — ужо палову ад гэтага аб'ёму. Увогуле, паведаміў мэр Тулы, трэба змяніць 350 ліфтаў.

Мэры заўважаюць, што сяброўскія дачыненні і супрацоўніцтва гарадоў-пабрацімаў у розных сферах

— У нас ёсць гарантыя, — гаворыць Сяргей Дамашэвіч. — Пасажыр надзейна застрахованы, і калі здарыцца дарожна-транспартнае здарэнне, то перавозчык нясе адказнасць за жыццё і здароўе людзей. У нелегалаў, які цяпер высвятляецца, нават квіты несапраўдныя.

Да таго ж, кліентам прапануюць сур'ёзна задумаваць аб бяспесе. Нелегальныя перавозчыкі спяшаюцца які мажа хутчэй давесяць пасажыраў да месца і ўзяць новых, каб зарабіць лабей. Перавышэнне дапушчальнай хуткасці і рызыкаўніыя абгоны — ледзь не звычайная рэч для маршрутак. Чым можа абярнуцца спешка? Аварыямі, у якіх цярыцца людзі.

Дзяржаўныя альбо прыватныя перавозчыкі, якія працуюць на легальных умовах, абязвааны прытрымлівацца графіка і, адпаведна, хуткаснага рэжыму. Акрамя гэтага, нагадаюць на Магілёўскім аўтавакзале, нелегальны адбіраюць прыкладана трыну вырчук і пры гэтым не плацяць падаткі ў бюджэт, а, значыць, сродкі не атрымаюць, напрыклад, медыцына і адукацыя.

— Мы вайну з нелегаламі абязвакоўва выйграем, — упэўнены Сяргей Дамашэвіч. — Гэта, разумела, справа не аднаго дня і месяца. Але паступова мы іх вышчымем з рынку пасажырскіх перавозак.

Сёння канкурэнцыя выгадна пасажырам, якія могуць выбраць і плаціць свае грошы лепшаму, на іх погляд, перавозчыку. Людзі радзі зніжэнню коштаў на білеты і чакаюць далейшага паляпшэння якасці транспартных паслугаў.

Ілона ІВАНОВА.

дапамогуць выстаіць ва ўмовах сусветнага фінансавая крызісу. Магільнянне дапамагаюць тулякам азеляцца свой горад, а тулякі дэлегацыя перадавым досведам у сферы жыллёвага будаўніцтва.

Паводле апошніх дамоўленасцяў, на чэрвень запланаваны Дні Тулы ў абласным цэнтры. У маі з Тулы прыедуць першыя турысты для знаёмства з гісторыяй, культурай і традыцыямі Магілёва. У магілёўскай краве «Тульская» нарощэ з'явіцца харчовы аддзел, дзе будуць прадавацца эканамічныя тульскія пернікі. Пакуль жа кіраўніцтва Тулы падарыла калегам з Магілёва 16-кілаграмовы пернік, які можа ўвайсці ў кнігу рэкордаў Гінэса.

У дзень яднання народаў Беларусі і Расіі тульская дэлегацыя таксама перадала Магілёўсім сімвалічную статуэтку Голуба міру. Гэта птушка залатога колеру была выраблена ў гонар 60-годдзя прыняцця ААН Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека. Голуб міру з'яўляецца знакам дачыненні да руху па абароне правоў чалавека і перадаецца гарадам-пабрацімам па ўсім свеце.

Ілона ІВАНОВА.

ЛЮБІШ САБАЧКУ — ШАНУЙ І ЗАКОНЫ

У рэдакцыю прыйшоў ліст ад мінчанкі Аліны Качарніной.

Вось што яна піша: «Я і мая сям'я з'яўляемся прыхільнікамі «Звязды» шмат гадоў, чытаем яе ўважліва. На гэты раз «зачапіла» нататка Святаляна Яскевіч «Сабачая праўда». Удзячны газеце за чарговы зарот да актуальнай тэмы нашатага жыцця. Усе мы любім «брашу» нашых меншых», разумею, што іх нельга крыўдзіць. Але чаму ж гаспадары жывёлін не разумеюць, што сваімі паводзінамі ў дачыненні нават да сваіх улюбённых яны часта атручваюць жыццё навакольных?»

Доўгі час жыхары нашага пад'езда цярыцца ад нядобрасумленнага гаспадары сабакі, які надоўга зачынае жыццёліні ў кватэры. Са сабакі брэша і скуголіць ледзь не суткамі. Пад гэту «музыку» маўі ўкладваюць спаць немаўлят, школьнікі рыхтуюць урокі, а хворыя людзі — нехта толькі выпісаць з балыніцы, нехта з хранічным захворваннем — не могуць знайсці жаданы спакой. Так было, напрыклад, на Каляды, 7 студзеня, калі гаспадар знік на дзень, а сабака лямантаваў з самага ранку да дзесяці вечара. Так цягнуцца і далей. Звано ў ЖЭС, у міліцыю, нікто не бярыцца на дапамагчы. Без прысутнасці гаспадароў, тлумачыць, адчыніць кватэру нельга. Участковы праявіў цікаваасць да сітуацыі, але пасля таго як узаўважыў, што ў кватэры тупа на няма, параіў нам нека дамаўляцца з суседзямі, вырашаць пытанне памяркова.

Выходзіць, што абараніць нас, заканапааслушмяных і добрасумлен-

ных жыхароў кватэр, няма каму. І нікога не хвалюе, што, пастаянна атрымаваючы нервовыя стрэсы, некаторыя нашы суседзі набліжаюцца да інфаркту і інсультаў. Калі ў краіне няма такіх законаў, што гартавалі б іх у шчыно і спакой у сваім доме, то нам трэба прыняць.

Пра свайго боль і сваю крывіду расказала ў лісце жыхарка Івацэвічы Ірына Панасюк. Яе пціцадоўны ўнукак, які жыве ў Мінску, захварэў. Галяўныя болі чаргаваліся з болямі ў жываце, дзіця схудла, стала хутка стамаляцца, менш цікавілася раейшымі гульнямі. Спалоханыя бацькі з ног збіліся, абышлі ўсіх дактароў, нікто не мог паставіць дыягназа, пакуль не згадаліся зрабіць спецыфічны аналіз крыві. Высветлілася, што ў улопчыку — таксакарсы. Прасцей кажучы, сабачыны глісты. Як патлумачылі потым спецыялісты, гэты паразіт малы, хутчэй за ўсё, заразіўся ў пісончыку, куды набіраюць гаспадары пукаючы сабак спраўляюць патрэбы. Лячыць малага дэзьялем амаль год. Бацькі, бабуля з дэзьялем перачыталі гару лібаўручы і дэзьялем, што небяспечныя лчыны могуць паражыць практычна любы орган чалавека — лёткія, страўнік, пачонку нават сэрца. «Век прахлава, — піша забачына, — не чула, што адходы сабачына жыццядзейнасці тояць такую небяспеку для здароўя, перш за ўсё дзяцей. Цяпер я заўсёды раблю заваку, калі бачу, як нехта выгульвае сабаку побач з дзіцымі пляцоўкамі, наогул у дварах. У нашым невялікім горадзе такіх не вельмі многа, але ўсё адно ёсць. А як заеду ў Мінск да

дзяцей, там — на кожным кроку. У скверы абедальна ад дома, дзе мае жывуць, у выхадны дзень хоць і дзяцінства — і сабакі Рэкса. Малады яшчэ чалавек не можа хадзіць самастойна, днямі ён вымушаны сядзець у кватэры. А яго надзейны і верны чатырохногі сьбра напайнае зместам дні адзіноты. Рэкс навучыўся разумець свайго гаспадары, беспамылкова выконвае каманды, прыносіць патрэбную рэч, толькі што гаварыць не ўмее. Аўтар назваў свой допіс: «Ліст у абарону сабак».

Нікто і не збіраўся сабак крыўдзіць: ні ў матэрыяле, на які спасылаюцца нашы чытачы, ні ў лістах-водуках. Размова ідзе перш за ўсё пра культуру людзей, якія буюць на сьбра адказнасць трымаць сабаку. Калі заўвёў жывёліну, то мушіш прыкладаць нейкія маганні, каб не перашадажыць жыць навакольным. Калі ж людзі ніяк не могуць гэта ўсвядоміць, трэба, каб адпаведнай структуры дапамагалі такому разуменню.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

А РАПАТАМ ГЭТА ўЗНІКНЕ ПЕРАД ТАБОЙ?

Пачынаецца вясна, і леснікі, пажарныя, прыродаахоўнікі энюў і энюў нагадваюць усімі даступнымі ім сродкамі аб забароне спяльваць сухую траву, аб якіх штрафва, якія мушіш плаціць падпалычы, аб якіх з'яўляюцца за руку. На гэту тэму створаны тэлевізійныя кліпы, вылучаныя маліяўныя плакаты. Ну, напрыклад, з такім мільмі і кранальным зместам, які малое паказвае на шэрага даўгавухага звярка са словамі: «Цётка і дзядзечкі, не паліце сухую траву. Дзе тады будзе скажаць мой зайчык?» Але цёткі і дзядзечкі кожны год падпальваюць траву вакол сваіх участкаў, а то і проста ў полі, на лясных палянах. Іх не спыняе інфармацыя аб пажарах, якія здараюцца ад людской нядайнасці і знічаюць лес, пабудовы, не прымушэе задумацца пагроза адказнасці. Бо вельмі цяжка злавіць зямлянніка: чыркуні запалкай — і пайшоў.

Колькі таго надвор'я было сёлетняй вясною — то дождж, то снег, але і за гэты сакавік жыхары Брэстчыны ўмудрыліся столькі запаліць травы, кустоў, што пажарныя машыны, які сказана ў зводках абласнога ўпраўлення МНС, выязджалі 27 разоў на тушэнне ачагоў. Нават не ўяўляла раней, наколькі злавасна

выглядае так званы ачаг гарэння сухой травы, калі ён вялікі. А як падзьме вецер, агонь наогул нібы бжыць альбо скача, і за секунды робіць аграмадную кроку. Гарачыя хвалі паветра з трэскам прабіваюць дарожу языкам полымя, за якімі застаецца спрэс чарната. Таку карціну дэялося ўбачыць на тэрыторыі Пятровіцкага лясніцтва ў Жабінкаўскім раёне. Шчасце, што на самым пачатку агоні на паліне былі заўважаны і ўтаймаваны. Першым убачыў траву, якая гарэла, начальнік Жабінкаўскай раёнінспекцыі аховы прыроды Сяргей Штык і пачаў збіваць агонь рыдлёўкай з таго боку, дзе бліжэй быў лес. Па званку інспектара хутка на месца прыехалі работнікі лясніцтва і таксама сталі тушыць уручную. Пазней прыбыла пажарная машына, і выратавальнікі канчаткова ліквідавалі ачаг узгарання травы. Добра, што свечасочна агадзелі, хутка прынялі меры і знішчылі небяспеку, пакуль яна не прывяла да бяды. Вакол жа лес, побач хутары, якія маглі б пацярпець ад нечай злой волі.

У Мікалая Селешчука ёсць карціна «А раптам гэта ўзнікне перад табой». На палатне бжыць, хутчэй за ўсё, лясны пажар, які знішчае на сваім шляху ўсё. І адзін крок застаецца да безабароннага тушынавага гнязда з яечкамі ў траве, яго хутка загляне вогненна пачвара. Так мастак хацэў перадаць сваю трыюву за прыроду, за ўсё жывое. А суйчыннікі ніяк не хочучь успрыняць тую трыюву ўср'ёз. Сведчаннем таму вышэйпрыведзена статыстыка МНС. І застаецца адно — выхоўваць суйчыннікаў, закнікаць, а таксама лавіць і штрафваць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«3-ЗА ПРАЦЫ НЯМА ЧАСУ, А НА МОЙ ПОГЛЯД... КАБ ДУМАЦЬ ПРА НЕЙКІ КРЫЗІС»

Якія «ахоўныя механізмы» вы задзейнічалі (або не) у сваім жыцці ў сувязі з фінансавым крызісам: перагледзілі сямейны бюджэт, часова адмовіліся ад нейкіх буйных пакупаў, знайшлі падпрацоўку і г.д.?

Аксана САЙКО, эканаміст Лунінецкага раённага спажывачка таварства:

— Калі гаварыць пра харчаванне, адмовіліся ад мяса, сталі спжываць больш птушкі. Замест купленага пецыва сталі выпякаць сваё: торцікі, піражкі. У больш глабальным сэнсе... Да крызісу пачалі будаваць уласны дом, але ў сувязі з вядомым падзеямі мусілі пакуль прыпыніць гэтую справу. Падпрацоўку ў нас знайсці не так проста. Наадварот, заво, дзе працуе муж, надаўна зачынілі на месяц, а працаўнікоў адправілі ў водушкі. У мяе жыць жа ўсё роўна трэба, дзетак карміць, апранаць, да школы рыхтаваць. І гэта, у прыватнасці, таксама падтрымлівае.

Генадзь ПЕРАШЧУК, старшыня Хатынцкага сельскага Савета Ганцавіцкага раёна:

— Ёсць такое... Даводзіцца скарачаць апетыты... і ў праімам, і ў пераносным сэнсе само. Прадукты харчавання зараз імкёмся выбраць якасныя, але больш танныя. Планаваў раней і машыну набыць, і рамонтна заняцца, дык цяпер вольс думаю — вярта ва ўсё гэта «улазіць» ці не. Вядома, хвалюе, як той курс долара зноў можа «скокнучь». Дачка збіраецца паступаць, дык такса-

ма грошы могуць спатрэбіцца, трэба нешта назапашваць. Раней і адкасіць некапачы атрымлівалася, і выдаткоўваліся сродкі з большай карысцю — на прадметы доўгачасовага карыстання. Зараз жа шмат грошай ідзе на харчаванне. Выратоўвае, зразу мела, агарод, свінін, якіх трымаем. У нас многія традыцыйна саджаюць шмат бульбы — і сабе, і на продаж. Летам для жанчын падпрацоўкай становіцца збор ягад. Мужчынам тут больш складова, хіба толькі на будоўлі ў Маскву ездзіць.

Андрэй КАРПОВІЧ, першы сакратар Клецкага райкама БРСМ:

— Складаняны пытанні... У прыпынне, напэўна, я на сабе не адчуў настанупаў крызісу. Да прыкладу, як ездзіць на машыне, так і працягваю. Каб «прышчыну» моцна, пачаў бы задумвацца, ці варта рабіць лішнюю паездку. З іншага боку, я нядаўна пабраўся шлюбам, мы з жонкай чакаем прыбытлення. Таму частка грошай адкладваецца на будучыню, а рамантна заняцца, дык цяпер вольс думаю — вярта ва ўсё гэта «улазіць» ці не. Вядома, хвалюе, як той курс долара зноў можа «скокнучь». Дачка збіраецца паступаць, дык такса-

давалася на нечым эканоміцы, дык гэта, напэўна, на забавуляючым мерапрыемствах. А увогуле нам матэрыяльна дапамагаюць нашы бацькі.

Галіна БУХАВЕЦ, дырэктар Аюцэвіцкай базавай школы-садка Карэліцкага раёна:

— Пакуль нічога не перагядала. Увогуле мей жыццё амаль не змянілася. Прынамсі, не здарылася такога, каб дэялося ад нечага адмаўляюцца — і ў харчаванні, і увогуле. Рамонт, напрыклад, паспела зрабіць да крызісу, далёкіх паездак не планавала. Нейкіх значных зберажэнняў, каб хвалівацца з-за росту курсу долара, у мяне таксама няма. Шчыра кажучы, з-за працы няма і часу, каб думаць пра нейкі там крызіс.

Іван УЛАСАВЕЦ, пенсіянер, вёска Раванчын Чэрвеньскага раёна:

— А я нічога не адчуваю! У мяне пенсія добрая, у цэлым небагата, гэтых грошай нам жанкам хапае. Нават і ўнукам дапамагаем. З харчавання ў краве бяром усё, што патрэбна, а вопратка нам ужо не патрэбна. Ну так, камуналку аплачваем, але застаецца, як кажучы, і на чарку, і да яе. Жартую, разумела, бо не куру, алкаголь уживаю вельмі рэдка — калі госяці які ці калі да сьброў у лясно хаджу. Дарчы, вольс вам і спосаб эканоміі. Ды і здароўе трэба бераччы. Хоць за курсам

долара, еўра — так званым кошчыкам валют — я сачу штодня. Турбуе мяне гэта сітуацыя. Не столькі сам курс валюты, а якім чынам ён можа потым адбіцца на коштах тавараў і паслуг. Вольс дронах, лічу, што павялічылі пералік платных медыцынскіх паслуг — якраз хварэю, трэба ехаць у бальніцу. Думаю, што ў галіне аховы здароўя ёсць рэзервы для эканоміі, якія б дазволілі зрабіць шэраг паслуг бясплатнымі для насельніцтва.

Аляксандр НАБЕЖКА, электрык апэратыўна-выязной брыгады Брэсцкіх электрасетак, г.п. Гарадзішка Баранавіцкага раёна:

— Мне падаецца, што сем'і трэба падзяляць на тыя, што жывуць у горадзе, і на вясковяя. Хоць мы жывём у гарнаслёку, наш сям'ю ў аднёс бы да вясковяга. Значыць, малако, мяса на сталае свае, з уласнай гаспадаркі. Калі гаварыць пра заробкі, жончы-медыстрэжы скасавалі даплаты, што былі раней. Балазе, мой заробак пакуль не змяніўся. Што было патрэбным для дому, паспелі набыць раней. Таму ўкруле, лічу, крызіс не нада на закрутану. За курсам долара зрэдку сачу, але наконт яго найперш няхай хвалююцца і бядуць фінансусты. У нас жа, простых людзей, не мільёны тых долараў, так?!

Сяргей СТАРЫНАЎ.

Вадзіцель школьнага аўтобуса быў з пахмелля

3 залы суда

Школьны ПАЗ на праспекце Пушкіна ў Магілёве спынілі раніцай. У аўтобусе, які належыць аддзелу адукацыі Магілёўскага раёна, былі дзеці і пенсіянеры. А за рулём — 34-гадовы мужчына, які а палове на 10-ну раўніцу быў невярозным.

Пазней у судзе Магілёўскага раёна, дзе разглядалася гэта адміністрацыйная справа, вадзіцель прызнаў сваю віну і растлумачыў, што ўжываў спіртныя напоі напярэднія ўвечары. А раніцай, з пахмелля, не пачаўся ўзяць на сьбра адказнасць за жыццё і здароўе школьнікаў.

Прычым мужчына дагтуль ужо двойчы прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці за кіраванне аўтатранспартам у невярозным стане і нават пазбаўляўся правоў на кіраванне. Хоць потым у судзе раскаяўся ў сваіх паводзінах.

Суддзя Ігар Іглікаў прыняў рашэнне спагнаць з вадзіцеля школьнага аўтобуса штраф у памеры 30 базавых вельчын; на сёння гэта прыстойная сума — ад сямейнага бюджэту трэба адраваць больш за мільён рублёў. А таксама пазавіць правоў кіравання транспартнымі сродкамі на 3 гады. Такім чынам, разам з адміністрацыйным пакараннем мужчына страчвае працу вадзіцеля. Вольс такая высокая цана ранішняга пахмелля.

Але добра, што яна вымяраецца не ў жыццях людзей і траўмах. Як паведамілі ў прэс-службе ДАІ Магілёўскага абласнага аддзялення, за студзень, люты і сакавік за рулём затрыманы 1152 невярозныя вадзіцелі. Па віне п'яных у вобласці здзейснена 14 дарожна-транспартных здарэнняў, у якіх 5 чалавек загінулі і амаль два дзсяткі параненыя.

Між тым, у судзе Магілёўскага раёна разглядаюцца і крымінальныя справы ў дачыненні да п'яных вадзіцеляў — у тым выпадку, калі чалавек у невярозным стане затрымліваецца за рулём двойчы на працягу года.

Напрыклад, нядаўна разбіралася справа ў дачыненні да 56-гадовага рабочага дарожна-будаўнічай арганізацыі. Падсудны працаваў на рэканструкцыі аўтадарогі «Магілёў — Мінск», двойчы на працягу года яго зашпелі невярозным за кіраваннем бульдозерам. Першым разам ён зруйнаваў дарожны знак, другім — супрацоўнікі ДАІ падчас праверкі адчулі пах алкаголю. Прычым у апошнім выпадку ў будзьдзержыста ўжо не было правоў на кіраванне транспартнымі сродкамі — іх адабралі яшчэ пасля першага здарэння.

Вязаное паслядэнне Суда Магілёўскага раёна суддзя Ігар Іглікаў прама ў арганізацыі, дзе працуе мужчына. Ён не стаў адпірацца: расказаў, што калі ў працы выпала вольная хвіліна, выліў прыкладна на чэрць літра моцнага віну з бутэлькі, якая стаяла прама ў кабіне бульдозера.

Суд улічыў і абставіны, якія змячваюць віну: на працы будзьдзержыста характарызаваць як добрасумленнага працаўніка. Сам ён расказаў, што з алкаголем пачаліся праблемы пасля таго, як сур'ёзна захварэла жонка. Перажыванні і дэялі чалавека да бутэлькі.

Ён чыстасэрцава раскаяўся ў сваім учынку, але ўсё ж дэядзедца прыняць пакаранне за яго. Па-першае, працу машыніста бульдозера дэядзедца пакінуць, таму яны дэябаўленыя правоў на кіраванне на 3 гады. Цяпер мужчына будзе працаваць у дарожна-будаўнічай арганізацыі слесарам.

Па-другое, яму дэядзедца заплаціць штраф — 700 тысяч рублёў. Дарчы, ён не самы вялікі: суд улічыў, што для лячэння жонкі падсуднага патрабуюцца сродкі на лекі. Увогуле за паўторыны на працягу года выпалак п'янства за рулём можа атрымаць грашовое спаганне ў памеры 1000 (!) базавых вельчын.

— Але вялікія штрафы не спыняюць невярозныя вадзіцелі: гэта ўжо чэўвэрта падобная справа з пачатку года, — каментуе суддзя Ігар Іглікаў. — І гэта нягледзячы на тое, што на кожнай адміністрацыйнай справе я папярэджваю парушальніка аб тым, што на наступны раз ён можа быць прычынжыты да крымінальнай адказнасці.

Калі шчыра, суддзя лічыць, што невярозныя садзіцца за руль аўтамабіля і іншых транспартных сродкаў людзі недалекія. Інакш як можна растлумачыць тое, што яны дэябаўленыя рызыкуюць не толькі сваім здароўем і жыццём, але і іншых людзей?

— Як з такімі змагацца? — разважае Ігар Іглікаў. — Не, за краты вадзіцеляў-п'яніц садзіць не трэба, бо ў такім выпадку атрымаецца, што мы ўсім грамадствам будзем іх карміць. Я падтрымліваю жорсткую меру, якая цяпер актыўна абмяркоўваецца. Трэба, на мой погляд, забіраць аўтамабілі, і гэта разам са значнымі штрафамі прымушэць жонка чалавека, які садзіцца за руль на падлітку альбо з пахмелля, задумацца над сваімі паводзінамі і зразуець, што ў такім выпадку карыстацца паслугамі таксі будзе значна танней.

Ілона ІВАНОВА.

Сфера паслуг АПОШНІ ШЛЯХ — НЕ САМЫ ЛЕГКІ

З усіх паслуг насельніцтву рытуальны найбольш развітыя. Купіць труну, вялікі... менам амаль што на кожным перакрываваанні ў горадзе. І заказаць помнік вельмі проста. Але адзін момант у гэтых паслугах усё ж прапушчаны, найперш у невялікіх гарадах.

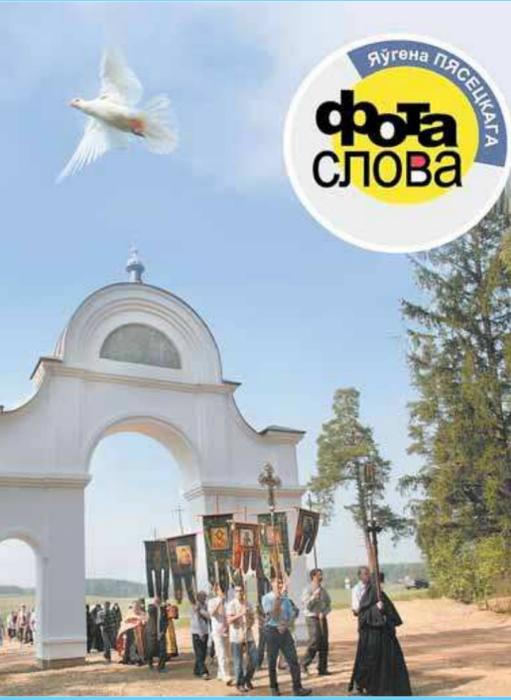
Угадываецца эпізод. Памёр у жанчыны муж — упаў у хаце і разбіў галаву. Гэты факт насіражыў участковага, і ўзнікла неабходнасць адвезці нябожчыка на судмедэкспертызу.

— Вам трэба, то і вядзе, — адказала жонка і села перад домам на лаўку. Міліцянцера пачаў шукать машыну, і высветлілася, што знайсці транспарт няпроста, бо такія паслугі ў горадзе няма.

Вынесці памерлага з дому і даставць яго на могілкі можна без праблем — заплаціў грошы, і падпрямства «Памяць» усё зробіць. Толькі гэта дачыненца правадуў нябожчыка ў апошні шлях.

А праблемы часта ўзнікаюць яшчэ задоўга да выносу. Калі чалавек памір не дома, а напрыклад, на дачы, то яго адтуль трэба прывезці. А як даставіць нябожчыка з мрга? «Хутка дапамога» пасля смерці чалавека свае функцыі згортвае.

Каб ад хаты сваёй
Злуо сцюжо адвесці —
Выхадзі грамадой
Сустракаць
Дабравесце.
Каб ачулася поле
У песні вясновай —
Адпускаяце на волю
Птушку,
думку і слова...
Божы Сын
не самотны
У гэтым сусвецце —
На блакітнай
планеце
Ўсе мы —
Божыя дзеці.
Веснавое уславіцца,
Лёд асіляць пралескі
І для кожнага
спраўдзяцца
Добрыя весткі.

ЗВЯЗДА 4 красавіка 2009 г.

ПАЛЬМОВАЯ
НЯДЗЕЛЯ

5 красавіка каталікі святкуюць Пальмовую Нядзелю. З яе пачынаецца Вялікі тыдзень, які пераходзіць у набажэнствы велькіх святаў. Пальмовая нядзеля прысвечана асабліваму разважанню пра Пакуты Госпада і рыхтуе вернікаў да перажывання іх у набажэнствах Вялікага тыдня.

Назва гэтага дня паходзіць ад звычайна асвячэння галінак пальмаў або іншых дрэваў (у нас традыцыйна асвячаюцца галінкі вярбы). Звычай гэты ўзнік у XI стагоддзі. У гэты дзень літургічныя тэксты нагадваюць пра ўрачысты ўваход Ісуса ў Іерусалім, які папярэднічаў Яго пакутам і смерці на крыжы. Натопіў, вітаючы Ісуса, кідаў Яму пад ногі пальмовыя галінкі...

У гэты дзень падчас кожнай святой Імшы чытаецца ўрывак з Евангелля, у якім апісваюцца пакуты Ісуса Хрыста і яго смерць на крыжы.

Воляга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Пасля сур'ёзнага падарожжя замежных валют на сталічным рынку арэнды кватэр ужо трэці месяц назіраецца тэндэнцыя да паніжэння. У апошнія два тыдні, як і раней, на рынку існавалі перадумовы для далейшага паніжэння арэнды, аднак сёння цэнікі на кватэры ўжо амаль не мяняюцца.

Аднапакаёўкі — каля 200 USD

Менавіта ў апошнія тыдні савкавіка на рынку арэнды пачаў зірацца самы моцны дысбаланс інтарэсаў патэнцыйных кватарантаў і гаспадароў кватэр, якія ўпарта не згаджаюцца ісці на сур'ёзныя зніжкі. Паводле інфармацыі **начальніка аддзела арэнды жылля сталічнага агенцтва «Час пік» Сяргея КАДОЛЫ,** попыт на мінскія кватэры з пачатку года істотна знізіўся і зараз заставіў на нязначным узроўні. Аднак попыт існуе, бо наглядзячы на ўсе магчымыя наступствы фінансаванага крызісу, інаштародныя жыхары працягваюць шукаць высокакапаўную працу менавіта ў сталіцы нашай дзяржавы. Разам з тым спецыялісты рынку арэнды адзначаюць, што ўжо тры месяцы запар працягвае павялічвацца колькасць

РЫНАК СТАЛІЧНАЙ АРЭНДЫ
«ПЕРАГРАВАЕЦЦА»,
але жыллё таннее ледзь-ледзь

кватэр у іх каталогах, калі ў арэнду прапаноўваюцца і даволі якасныя кватэры амаль па максімальным кошце. А вось такія кватэры «завісаюць» у агенцтвах часам на два ці тры месяцы.

У сувязі з моцным паніжэннем жылля на другасным рынку сталіцы ўсё большае колькасць уладальнікаў нерухомасці пачала прапаноўваць свае кватэры на рынку арэнды. Ужо зараз рынак пачынае «перагравацца». У пачатку красавіка толькі за адзін дзень у базу звестак агенцтва «Час пік» трапіла каля 50 новых варыянтаў жылых памяшканняў. З пачатку года гэтая база прапаноўвала абнавілася аж на 1100 аб'ектаў. Частка гэтых кватэр за апошніх месяцаў адшукала сваіх кватарантаў, але каля 500 памяшканняў працягваюць «вісець» або былі знятыя з каталога гаспадарамі жылля да лепшых часоў.

Сярэдні кошт арэнды аднапакаёвых кватэр у спальных раёнах складае цяпер 220–230 долараў, што адпавядае пананенню за месяц толькі на 10 долараў. Разам з тым на рынку ўсё часцей пачалі з'яўляцца і не вельмі слабыя на якасці кватэры за 200 долараў

плюс квартплата. Калі ў кватаранту існуе ядрэнная долавая заплата, то можна зняць жыллё яшчэ танней. Калі гаспадары жылля працягваюць перадаплачу на паўгоддзе ці на год, то кошт арэнды ў гэтым выпадку можа знізіцца да 180 ці 150 долараў адпаведна.

Летам павінны з'явіцца танныя шматпакаёўкі

Самыя вялікі выбар варыянтаў сёння прыпадае на стандартныя двухпакаёвыя кватэры, сярэдні кошт якіх складае каля 250 долараў плюс квартплата. Яшчэ тры тыдні таму мінімальны цэнік на гэтыя кватэры вагаўся ў межах 270–280 долараў.

Кошт арэнды трохпакаёвых кватэр складае каля 300 долараў плюс квартплата. Попыт на шматпакаёвыя кватэры цяпер амаль мінімальны кватэры за апошнія 5 гадоў, аднак і прапаноў такога жылля пакуль няма.

Прыкладна з трэцяй дэкады красавіка — пачатку мая на рынку арэнды жылля павінны трапіць сезонныя жылльвыя аб'екты. Галоўным чынам гэта дачычыцца двух-і трохпакаёвых кватэр, гаспадары якіх накіроўваюцца жыць на лета ў

дачныя пасёлкі ці ў садаводчыя кватэры і ў суседнія з Мінскам вёскі. Спецыялісты рынку арэнды жылля адзначаюць, што традыцыйна кошт сезоннага жылля на вельмі моцна адрэзанае ад рынку кавы з'яўляюцца, бо гаспадары такіх кватэр звычайна не ўдакладняюць канчатковыя тэрміны арэнды. Аднак бываюць выпадкі, што менавіта ў другой палове красавіка можна адшукаць кватэры на летні сезон на даволі танным кошце.

Да лета арэнда будзе таннее, а ў жніўні зноў падражэе

Эксперты арэнды жылля адзначаюць, што моцна «перагрэты» пачатковы рынак на працягу найбліжэйшых месяцаў будзе вымушаны змярзіцца з чарговай хваляй на паніжэнне. Разам з тым жыллё сёння таннее толькі ледзь-ледзь. Спецыялісты прагназуюць зніжэнне мінімальнага цэніку тываых кватэр не больш чым на 20–30 долараў. А вось у другой палове ліпеня і ў жніўні новая хваля першакурснікаў можа вылікаць ахвятамія попыт на рынку арэнды, пасля чаго цэны могуць зноў «паяліць» угору.

Сяргей КУРКАЧ.

АЗАРАНКА — ФІНАЛІСТКА ТУРНІРУ

Беларуская тэнністка Вікторыя Азаранка (10-е месца ў рэйтынгу) выйшла ў фінал турніру ў Маямі (ЗША) з прызавым фондам 4,5 мільёнаў долараў. 2 красавіка ў паўфінальнай сустрэчы яна перамагла восьмую ракетку свету расіянку Святлану Кузняцова — 6:3, 2:6, 7:5. Матч працягваўся 2 гадзіны 41 хвіліну. Вікторыя Азаранка магла вырашыць лёс паядынку і раней, аднак у трэцім сэце падчас ліку 5:4, выйграючы 40:30 на сваёй падачы, дазволіла суперніцы выйграць гэім, здзейсніўшы двойную памылку. Беларуска «размачыла» лік асабціх сустрэча са Святланай Кузняцовай — 1:3. У фінале наша тэнністка сустрэнецца з адной з амерыканскіх сясцёр Уільямс — першай ракеткай свету Серанай ці шостаў — Венус.

РАСПАЧЫНАЕЦЦА ФУТБОЛ

У суботу стартуе XIX чэмпіянат Беларусі па футболе. Сёлета за ўзнагароды памагаюцца 14 камандаў у вышэйшай лізе з 12 гарадоў рэспублікі. Як паведамляе газета «Прэсбол», сёлета чатыры клубы афіцыйна назвалі памер свайго бюджэту. Па два мільёны долараў ён складае ў сталічным МТЗ-РІПА і «Віцебску», «Дынама» (Брэст) можа разлічваць сёлета на 1,7 мільёна, «Смаргонь» — на 1,1. Паводле неафіцыйнай інфармацыі газеты, самымі багатымі клубамі з'яўляюцца леташнія чэмпіён і віцэ-чэмпіён — барысаўскі БАТЭ і мінская «Дынама». Іх бюджэты — 5,5 і 5,0 мільёнаў долараў адпаведна. Самыя сціплыя бюджэты ў жодзінскага «Тарпеда» і сталічнага клуба «Мінск» — па адным мільёне долараў.

КОНКУРС
«Акрамя жарту»

Першае красавіка прайшло ў рэдакцыі даволі спакойна, затое другая на гадзіну, абвешчаную для справаздач «газетнага расследавання», тэлефон распаліўся. «Гэта ў вас геамагнітная бура ўсе матэрыялы пераблытвала?» — удакладнялі чытачы, і пералічвалі, што ў нумары за 1 красавіка «не так і не там».

Што ж — надшыоў час пакаяцца і прызнацца. Нататка аб тым, што **працяг фільма «Кайказская палоніца» будучь здымаць у Беларусі** — няпраўда ад першага да апошняга слова. Ва ўскім выпадку, на гэты момант, а далей — хто ж яго ведае, што кінапрадзюсарам у галаву прыйдзе, можа і дачакаемся мы акцёрскага ансамбля з Міхаіла Парчанкава—Гшы Кузнякі—Марата Башарава? «Не, гэта неверагодна, я адразу зразумеў», — раскрыв падман Віктар Іванавіч Нездзераў з Аршанскага раёна.

Таксама, на наш вялікі жаль, не адпавядае спраўдзасці інфармацыя аб тым, што **1 красавіка на наземным транспарце сталіцы можна было праехаць «зайцам»** — у абмен на анекдот. «А цяжка было б, калі б гэтую ідэю гарадскія ўлады ўсё ж рэалізавалі!» — лічыць настаўніца рускай мовы і літаратуры Лілія Васілеўская з Іўеўскага раёна.

І, нарэшце, напалову выдуманыя аповед пра **Міжнародныя алімпійскія гульні дурняў**, што меліся адбыцца ў Польшчы. Чаму напалову? Таму што летас падобныя жартуючыя гульні спраўдзілі прайшлі ў Рэзані. Аднак сёлета «перасялілі» іх у Польшчу менавіта нашы журналісты. «А я ў ўвагі не звярнуў на гэты матэрыял — дурні, яны мяне не цікавяць, яны былі і будуць», — «куліся» на наш хітры ход Анатоль Уладзіміравіч Дабранскі з Калінкавіцкага раёна.

Практычна ўсе чытачы-даследнікі беспамылкова заўважылі **ванд-роўку рубрык** «Надвор'е», «Сёння», «Дзве даты», «Свет і сусвет» з апошняй на 2-ую старонку газеты. Таксама многія адзначылі: «Хроніка апошніх падзей» і «Неспрыяльныя дні» ў газеце звычайна друкуюцца на першай старонцы, а выхадныя звесткі — на апошняй... Найбольш пільныя ўгледзелі падман нават там, дзе мы яго зусім не планавалі. «Граната ў школе, а снарад — на дарозе», хіба можа такое быць?» — сумняваўся Аляксандр Дуброўскі з Капыля. «Сок з ледзяшамі» — мне здаецца, тут не ўсё праўда», — меркавала Ірына Антонаўна Куршук з вёскі Варапаева Пастаўскага раёна. «Няк такога не можа быць, што птушкі размаўляюць чалавечымі фразамі!» — гарачыўся наконт шпаклоў Сцяпан Паўлавіч Нефідовіч з Лунінцкага раёна. На гэта адкажам — шануючыя чытачы, яшчэ не тое бывае!

Разважалі мы і наконт таго, ці ўсё праўда ў рубрыцы «Абзац», ці роўна тупшыня «Тры тыдні да сталіцы» 14—16 днём, ці спраўдзілі нехта з герояў «Аднаго дня сапраўднага манцьяла» наведчы, што пры нацягванні панчоў на экран чорна-белы тэлевізар можа стаць каларовай, ці маглі сустрэцца ля шкоўскага агурка знакамітыя беларускія археолаг і філолаг...

Усім пільным, настойлівым і цярплівым даследчыкам — амаль з усіх рэгіёнаў Беларусі — вялікі дзякуй за ўвагу і прыязнасць да газеты, за пачуццё гумару і ўменне чытаць між радкоў. А прызёрамі конкурсу «Акрамя жарту» — яны першыя далі абсалютна дакладныя і поўныя адказы — становяцца **Віктар Іванавіч НЕЗДЗЕРАЎ** (Аршанскі раён), **Лілія Васілеўская** (в. Трабы, Іўеўскі раён) і **Ірына Антонаўна КУРШУК** (пас. Варапаева, Пастаўскі раён). У найбліжэйшы час мы звязамся з пераможцамі наконт атрымання прызоў.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

БУДЗЕМ ЖЫЦЬ
ЯК НАБЯЖЫЦЬ

Развагай, жыццёвай мудрасцю поўніцца песня «Будзем жыць як набяжыць» Аляся Бадака і Ізмаіла Капланава. Яе тэкст вымагае згадаць розныя перапыты сучаснасці, песеннымі радкамі падсумаваць назіранні, зрабіць канкрэтныя высновы. Таму і на застоллі яна з'яўляецца жаданай, і вандроўнікам падтрымлівае настроі, і ў працоўныя хвіліны напывае светлай мелодыяй.

У час стварэння гэтай песні ўзніклі паўны разыходжанні ў тэксце, якія і цяпер бытуюць. Паэт прытрымліваўся фальклорных твораў і тэкст пачаў «А за ракою...» Кампазітар пашырыў панарамнасць далей, калі зрабіў праўку: «Там за ракою...» (тым самым зняў аднастайнасць у наступных радках «А за парогам...», «А ў нашай хаце...»). Адначасова ўзніклі знічнасць выказвання і рамантычная пераключка з лірычна-грамадзянскай песняй «Там вдалі за рэкой», якая трывала ўвайшла ў жыццё старэйшага пакалення. Аднак першы выканальца песні «Будзем жыць як набяжыць» Якаў Навуменка атрымаў першапачатковы тэкст ад пазата і вынес песню ў такім выглядзе ў эфір і на эстраду.

Верш Аляся БАДАКА
Музыка Ізмаіла КАПЛАНАВА
Там, за ракою,
Зноў пір гароў.
А за парогам
Плачашца горка.
А ў нашай хаце —
Не разабрацца:
Тое і гэта *
З лета у лета.

Прыпеў:
Будзем жыць як набяжыць,
То смяцца, то тужыць.
А над намі грывне гром —
Будзем жывы, не памром!
Ой-эй-эй, будзе ўсё,
Або гэтак, або так!

Прыпеў:
* Апошнія два радкі запеву і прыпеваў паўтараюцца.

Падрыхтаваў
Міхась ШАВЫРКІН.

БАНК ТОРГОВЫЙ КАПИТАЛ
 Закрытое акционерное общество

Наименование банка: **ЗАО «ТК Банк»**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2009 года (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2008 г.	2007 г.
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	1	—	—
3	Средства в Национальном банке	1102	2	482,9	—
4	Ценные бумаги	1103	—	—	—
	для торговли	11031	3	—	—
	удерживаемые до погашения	11032	3.1	—	—
	в наличии для продажи	11033	3.2	—	—
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	15683,4	—
6	Кредиты клиентам	1106	5	—	—
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	—	—
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	300,5	—
9	Прочие активы	1109	8	357,1	—
10	ИТОГО активы	110		16823,9	—
11	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
12	Средства Национального банка	1202	9	—	—
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	490,0	—
14	Средства клиентов	1206	11	555,2	—
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208	—	—	—
16	Прочие обязательства	1209	12	242,4	—
17	ВСЕГО обязательства	120		1287,6	—
18	КАПИТАЛ				
19	Уставный фонд	1211	12	17257,9	—
20	Эмиссионный доход	1212	—	—	—
21	Резервный фонд	1213	—	—	—
22	Накопленная прибыль	1214	14	-1721,6	—
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	—	—
24	ВСЕГО капитал	121		15536,3	—
25	ИТОГО обязательства и капитал	12		16823,9	—
26	ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ				
27	Требования	1301	16	—	—
28	Обязательства	1302	17	—	—

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2008 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2008 г.	2007 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	—	75,8	—
2	Процентные расходы	2012	—	8,1	—
3	Чистые процентные доходы	201	18	67,7	—
4	Комиссионные доходы	2021	—	0,0	—
5	Комиссионные расходы	2022	—	0,7	—
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	-0,7	—
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	20	-1170,7	—
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	0,0	—
9	Доход в форме дивидендов	205	—	0,0	—
10	Чистые отчисления в резервы	206	22	74,2	—
11	Прочие доходы	207	23	0,0	—
12	Операционные расходы	208	24	538,4	—
13	Прочие расходы	209	25	5,3	—
14	Налог на прибыль	210	—	0,0	—
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		-1721,6	—

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2008 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статей капитала	Символ	Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонд переоценки статей баланса	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Раздел I. За год, предшествующий отчетному								
2	Остаток на 1 января 2007 г.	3011	—	—	—	—	—	—
3	Изменения статей капитала	3012	—	—	—	—	—	—
	В том числе:							
3.1	прибыль (убыток со знаком «минус»)	30121	x	x	x	x	x	
3.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	x	—	—	—	x	
3.3	операции с учредителями (участниками):	30123	—	x	—	—	x	
3.3.1	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	—	x	x	x	x	
3.3.2	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	x	x	
3.3.3	операции с собственными выкупленными акциями	301233	—	x	x	x	x	
3.4	прочие изменения	30126	—	—	—	—	—	
4	Остаток на 1 января 2008 г.	3013	x	x	x	x	x	
Раздел II. За отчетный год								
5	Остаток на 1 января 2008 г.	3011	—	—	—	—	—	—
6	Изменения статей капитала	3012	17257,9	—	—	-1721,6	—	15536,3
	В том числе:							
7.1	прибыль (убыток со знаком «минус»)	30121	x	x	x	-1721,6	x	-1721,6
7.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	—	x	—	—	x	—
7.3	операции с учредителями (участниками):	30123	17257,9	—	x	—	x	17257,9
7.3.1	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	17257,9	—	x	x	x	17257,9
7.3.2	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	x	x	—
7.3.3	операции с собственными выкупленными акциями	301233	—	x	x	x	x	—
7.4	проведение переоценки статей баланса	30124	x	x	x	x	x	—
7.5	перераспределение между статьями капитала	30125	—	—	—	—	—	—
7.6	прочие изменения	30126	—	—	—	—	—	—
8	Остаток на 1 января 2009 г.	3013	17257,9	—	—	-1721,6	—	15536,3

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2008 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2008 г.	2007 г.
1	2	3	4	5	6
ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯ					

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

по продаже объектов республиканской собственности с установлением начальной цены продажи равной одной базовой величине, и права заключения договора аренды земельных участков

Предмет аукциона	Не завершенная строительством экспериментальная фабрика спортивной одежды. (Производственный корпус. Административно-бытовой корпус. Котельная. Трансформаторная подстанция с виллоподстанциями сетями) и право заключения договора аренды четырех земельных участков общей площадью 6,1218 га сроком на 50 лет
Место нахождения объектов	Гродненская область, Берестовицкий район, г. п. Большая Берестовица
Начальная цена предмета аукциона, тыс. руб.	100 594,915
Сумма задатка, тыс. руб.	10 000,000
Продавец недвижимого имущества	Учреждение «Республиканский центр олимпийской подготовки конного спорта и коневодства», контактные телефоны: (8 017) 502 20 50, 502 20 59
Организатор аукциона	Гродненский областной территориальный Фонд государственного имущества (Фонд «Гродноблимущество»), 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, тел. (8 0152) 74 53 86, 72 15 29, 74 53 82

1. Аукцион состоится **13 апреля 2009 года** в 11.00 по адресу: 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
 2. Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к нему документами принимаются Организатором аукциона по **9 апреля 2009 года до 16.00**, кабинет 6.
 3. Сумма задатка перечисляется на расчетный счет Организатора аукциона — Фонда «Гродноблимущество» № 364290000187, МФО 152101752 в филиале 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 500044549.
 4. Решение о предоставлении победителю аукциона земельного участка принимается местным исполнительным комитетом в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.
 5. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабо-

чих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка внести плату за право заключения договора аренды этого участка, возместит расходы, связанные с проведением данного аукциона и формированием земельного участка, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка.
 6. После совершения победителем аукциона названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона продавцом заключается договор купли-продажи земельного участка, а местным исполнительным комитетом — договор аренды земельного участка.
 7. Подробная информация — в извещении о проведении аукциона, ранее опубликованном в газете «Звязда» от **28 февраля 2009 года № 38 (26416)**.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

по продаже объектов республиканской собственности, и права заключения договора аренды земельного участка

Предмет аукциона	Капитальное строение (здание цеха по переработке мелкотоварной древесины) инв. № 420/С-5363, капитальное строение (здание бытовых помещений) инв. № 420/С-5366, капитальное строение (водопроводная сеть внутридворовая) инв. № 420/С-5984, капитальное строение (кабельная линия) инв. № 420/С-5985, многолетние насаждения (47 деревьев) инв. № 01992415-01992461, оборудование в количестве 39 инвентарных номеров и право заключения договора аренды земельного участка площадью 1,4530 га сроком на 50 лет
Место нахождения объектов	Гродненская область, Лидский район, дер. Горни, ул. Полевая, 21
Начальная цена предмета аукциона, тыс. руб.	214 023,109
Сумма задатка, тыс. руб.	21 402,000
Продавец недвижимого имущества	Учреждение «Республиканское Государственное лесохозяйственное учреждение «Лидский лесхоз», контактные телефоны: (8 01561) 4 25 88, 4 26 54
Организатор аукциона	Гродненский областной территориальный Фонд государственного имущества (Фонд «Гродноблимущество»), 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, тел. (8 0152) 74 53 86, 72 15 29, 74 53 82

1. Аукцион состоится **13 апреля 2009 года** в 11.30 по адресу: 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
 2. Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к нему документами принимаются Организатором аукциона по **9 апреля 2009 года до 16.00**, кабинет 6.
 3. Сумма задатка перечисляется на расчетный счет Организатора аукциона — Фонда «Гродноблимущество» № 364290000187, МФО 152101752 в филиале 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 500044549.
 4. Решение о предоставлении победителю аукциона земельного участка принимается местным исполнительным комитетом в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.
 5. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабо-

чих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка внести плату за право заключения договора аренды этого участка, возместит расходы, связанные с проведением данного аукциона и формированием земельного участка, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка.
 6. После совершения победителем аукциона названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона продавцом заключается договор купли-продажи земельного участка, а местным исполнительным комитетом — договор аренды земельного участка.
 7. Подробная информация — в извещении о проведении аукциона, ранее опубликованном в газете «Звязда» от **28 февраля 2009 года № 38 (26416)**.

Годовой БАЛАНС за 2008 г.

ОАО «ЭКОМОЛ»

Оршанский р-н, п/б Заднепровское, (млн руб.)

АКТИВ	За отчетный период
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ	
Основные средства	15 544
Нематериальные активы	5
Вложения во внеоборотные активы	2 962
Итого по разделу I	18 511
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ	
Запасы и затраты	14 545
В т.ч. сырье, материалы и другие активы	13 599
готовая продукция и товары для реализации	806
расходы будущих периодов	140
Налоги по приобретенным активам	3
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 мес. после отчетной даты)	17 487
Денежные средства	1 006
Финансовые вложения	457
Прочие оборотные активы	3
Итого по разделу II	33 501
БАЛАНС	52 012
ПАССИВ	
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ	
Уставный фонд	18 122
Резервный фонд	185
Добавочный фонд	6 786
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль	1 410
Итого по разделу III	26 503
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	
Долгосрочные кредиты и займы	11 557
Итого по разделу IV	11 557
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	
Краткосрочные кредиты и займы	3 505
Кредиторская задолженность	10 441
Резервы предстоящих расходов	6 441
Итого по разделу V	13 952
БАЛАНС	52 012

Достоверность отчетности подтверждена ЗАО «Аудитория», лицензия № 02200/0416578, УНП 300073213

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2008 г.

Наименование показателей	За отчетный период
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	113 305
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	15 171
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку)	98 134
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	91 497
Управленческие расходы	373
Расходы на реализацию	6 264
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг	6 264
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ	
Операционные доходы	7 796
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	568
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы)	7 228
Операционные расходы	6 478
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов	750
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ	
Внеоперационные доходы	1 784
Налоги и сборы, включаемые во внеоперационные доходы	2
Внеоперационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внеоперационные доходы)	1 782
Внеоперационные расходы	1 651
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внеоперационных доходов и расходов	131
Итого по разделу I	7 145
Налог на прибыль	174
Прочие налоги, сборы из прибыли	314
Прочие расходы и платежи из прибыли	11
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	6 646

ИНФОРМАЦИЯ об ОАО «ЭКОМОЛ» за 2008 год

Количество акционеров	чел.	474
в т.ч. юридических лиц	чел.	1
физических лиц	чел.	473
Начислено на выплату дивидендов	млн. руб.	119
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	руб.	197
Обеспеченность акции имуществом	тыс. руб.	44
Среднесписочная численность работающих	чел.	352

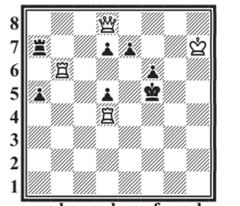
Основной вид деятельности — производство комбикормов, премиксов, БВМД

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцый майстра спорту Уладзімера Сычова

МАСАВЫ КОНКУРС РАШЭННЯЎ

Заданне № 5

Белыя: Крb1, Фh7, Ле4, Сb4, Ка3. Чорныя: Кра4, Се7, пп. b3, e5, e6, g4, g7 (7). Мат за 3 ходы (3 акц).

На рашэнне заданню даецца 15 дзён.

ПАДВЕДЗЕНЫ ВІНІКІ

Завяршыўся чэмпіянат свету па складаным шахматных кампазіцый за 2004—2006 г.

У раздзеле 2-хадовых задач удзельнічалі 67 аўтараў. Пераможцам стаў Васіль Дзячук (Украіна) — 41,5 ачка. Другое месца заняў Марыян Кавачэвіч (Сербія) — 41 ачка. На трэцім — Віланд Брух (Германія) 39 ачкоў.

Прыводзім лепшую задачу пераможцы.

Белыя: Крd7, Фс5, Ла5, Лg1, Cd5, Се5, Ке4, Ке6, пп. b7, c2, f6, h3 (12). Чорныя: Крf5, Фh4, Сс1, Сg6, Ке2, Кf3, пп. c4, f7, h6, d2 (10).

1. Фe7! -- 2. Кg7x. 1. Сс4? d1f! 1. Сс6? Ф: f6! 1. Фe3? Са3!

Беларускія складальнікі выступілі з такімі вынікамі: Вадзім Іваню (Мінск) — 31,5 ачка і заняў 4 месца, Мікалай Бантш (Віцебск) — 24,5 ачка — 30 месца, Віктор Сяўма (Гомель) — 22 ачки — 36 месца.

У раздзеле 3-хадовых задач удзельнічалі 51 аўтар. Пераможцам

стаў Міхал Марандзюк (Украіна) — 36 ачкоў. Другое месца ў Валерыя Шаўрына (Расія) 35 ачкоў. Трэці — у Алксандра Бахарава (Расія) — 35 ачкоў.

Прыводзім лепшую задачу пераможцы.

Белыя: Крh3, Фе2, Лb3, Кf8, Кg8, п. h2 (6). Чорныя: Крf4, Са8, Кс4, Кс8, пп. d5, e6, f5, f7, h7 (9).

1. ... h5 2. Лf3+ 1. Фе1! -- 2. Кf6+ 1. ... h5 2. Кd7, 1. ... d4 2. Фg3+.

У беларускіх аўтараў наступныя вынікі: Віктар Волчак (Ліда) — 29,5 ачка — 15 месца, Уладзімір Сычоў (Мінск) — 28,5 ачка — 18 месца.

У раздзеле 4-хадовых задач удзельнічалі 49 складальнікаў.

Пераможцам стаў Міхал Марандзюк (Украіна) — 43 ачки. На другім месцы — Юрый Маркер (Германія) — 40 ачкаў. На трэцім — А. Феакістаў (Расія) — 36 ачкаў.

Прыводзім лепшы твор пераможцы.

Белыя: Крd7, Ле4, Cd3, Кb3, Кa1, п. d2 (6). Чорныя: Крd5, Ла2, Са1, Кb1, Кh4, пп. a6, f3, f4, b6, g7, (10). Мат за 6 хадом.

1. Лс4! Ла5 2. Лс6 Се5 3. Ле5 Сс7 4. Ле4 Кf5 5. Сс4+ Кр: e4 6. d3x.

У Віктара Волчака (Беларусь) — 23,5 ачка — 20 месца.

У раздзеле з'яўдзіў удзельнічалі 47 аўтараў. Чэмпіёнам стаў Алег Первакоў (Расія) — 39,5 ачка. На другім месцы — Аляксей Соцёў (Германія) — 39,5 ачкаў. На трэцім — Давід Гургендзэ — таксама 39,5 ачка. У Ягора Спяняна (Мінск) — 19 ачкоў — 40 месца.

Годовой отчет за 2008 год

Открытое акционерное общество «ПРОМТЕХМОНТАЖ»

220012, г. Минск, пер. Калининградский, 19а

Сводный бухгалтерский баланс

Единица измерения: млн. руб.

АКТИВ	На начало отчетного года	На конец отчетного года
I. Внеоборотные активы	38459	44202
II. Оборотные активы	57333	88328
БАЛАНС	95792	132530
ПАССИВ	На начало отчетного года	На конец отчетного года
III. Капитал и резервы	56297	73175
IV. Долгосрочные обязательства	4350	4470
V. Краткосрочные обязательства	35145	54885
БАЛАНС	95792	132530

Сводный отчет о прибылях и убытках

Наименование показателей	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ		
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку)	236223	167717
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	201314	146471
Расходы на реализацию	243	113
Прибыль (убыток) от реализации товаров, продукции, работ, услуг	34666	21133
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ		
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы)	14377	12478
Операционные расходы	13927	12116
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	450	362
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ		
Внеоперационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внеоперационные доходы)	1172	637
Внеоперационные расходы	8711	4921
Прибыль (убыток) от внеоперационных доходов и расходов	-7539	-4284
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	27577	17211
Налоги, сборы и платежи из прибыли	8600	5859
Прочие расходы и платежи из прибыли	40	35
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	18937	11317
Справочно: сумма предоставленной льготы по налогу на прибыль	4984	1157

Информация об открытом акционерном обществе
 Количество акционеров — всего 4053, в т.ч. юридических лиц — 1, физических лиц — 4052

Информация о дивидендах и акциях

Наименование показателя	Ед. измер.	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	млн. руб.	1020	640
Дивиденды, приходящиеся на 1 акцию (включая налоги)	руб.	445	279
Обеспеченность акции имуществом	тыс. руб.	30,906	23,545
Количество простых акций, находящихся на балансе Общества	шт.	-	-

Информация о задолженности

Наименование показателя	Ед. измер.	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Просроченная дебиторская задолженность	млн. руб.	9691	5702
Просроченная кредиторская задолженность	млн. руб.	4710	1921

Среднесписочная численность работающих (человек) — 2433.

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг: монтаж металлических строительных конструкций, зданий, сооружений.

Выплата дивидендов по итогам работы Общества за 2008 год будет производиться с 23.04.2009 по 30.09.2009.

Генеральный директор
 Главный бухгалтер
 В.Е. Зайцев
 И.И. Сорoko

БЕСТРУБОТНАСЦЬ ЖАХ У ЧЭРЫКАВЕ

«За нашым сталом месца хопці ўсім». Відзач, так пачылі жыць Ленінскага раёна сталіцы і яе дарослыя сыны, наладзіўшы дома сумеснюю выпілку з трыма малавядомымі мучынікамі. Госці збілі і звязлі гаспадарку, а з кватэрны зніклі відэаапаар, 2 мабільныя тэлефоны, 150 тысяч рублёў і 30 далараў. 32-гадовы раней судзімы за крадзеж уздэльнік гэтай падзеі ўжо затрыманы.

Валерыя ДАШКОЎСкі, начальнік Ленінскага (г. Мінск) аддзела Дэпартамента аховы МУС, падпалкоўнік міліцыі.

2 красавіка позна ўвечары ў прыватным доме ў Чэрыкаве міліцыя знайшла тры трупы. Як паведалі ў пракуратуры Чэрыкаўскага раёна, два трупы з прыкметамі гвалтоўнай смерці: на целах 58-гадовай пенсіянеркі і яе 38-гадовага непрыяцельнага сына былі ранены. Уладальнік дома, 64-гадовы пенсіянер, вісеў у пяцілі. Пенсіянеры былі сучужэліямі. Што адбылося ў гэтым доме і стала прычынай трагедыі, пакуль скажаць чыжка. Праваахоўныя органы не даюць каментарыя на гэты конт. Здарэнне выглядае як двойное забойства і самагубства...

Алена КАЗЛОВА.

Абітурьент-2009

«ЖУРНАЛІСТЫКА» МЕНШ ПРЫЦЯГАЛЬНАЯ, ЧЫМ «МЫТНАЯ СПРАВА»?

Як паведалі журналісты «Звязды» ў Міністэрстве адукацыі, для праходжання прафесійна-псіхалагічнай гутаркі на 10 спецыяльнасцяў, дзе да абітурьентаў асабліва патрабаванні, было паддана больш як 17 тысяч чалавек — амаль што на 2 тысячы заў больш, чым у папярэднім годзе. Нагадаем, што рэгістрацыя завяршылася 31 сакавіка, і тым, хто на яе спазніўся, даваўся цяпер падумаць пра наступленне на іншы спецыяльнасці, дзе папярэдні прафадбор правіламі прыёму не прадугледжаны.

Найбольшая колькасць маладых людзей, якія прайшлі рэгістрацыю, плянуюць паступаць на «правазнаўства» — эканамічнае права» — 9 680 чалавек. На групу спецыяльнасцяў «дзяржаўнае кіраванне», «дзяржаўнае кіраванне і права» і «дзяржаўнае кіраванне і эканоміка» запісаліся больш як 6 тысяч чалавек. 1 тысяча 100 абітурьентаў зарэгістраваліся для паступлення на спецыяльнасці «міжнародныя адносіны» і «міжнароднае права». Спецыяльнасць «мытная справа» зацікавіла 1,5 тысячы чалавек, а «журналістыка» — каля тысячы чалавек.

У Беларускім дзяржаўным універсітэце для прафадбору прафадбору зарэгістраваліся 4 275 чалавек, прычым колькасць асоб паступаць на «мытную справу» вырасла аж на 44 (!) працэнты ў параўнанні з папярэднім годам. На гутарку па гэтай спецыяльнасці зарэгістраваліся 772 чалавекі.

Для правядзення прафесійна-псіхалагічнай гутаркі ў БДУ даяўлялася стварыць у гэтым годзе 40 камісій. Пераважная большасць з іх (18 камісій) будзе працаваць з абітурьентамі, якія зарэгістраваліся на спецыяльнасці «правазнаўства» і «эканамічнае права». 8 камісій створаны для прафадбору на спецыяльнасці «міжнародныя адносіны» і «міжнароднае права», па 7 камісій — для адбору будучых журналістаў і мытнікаў. Пад правядзенне прафесійна-псіхалагічнай гутаркі ў БДУ зарэзерваваныя 5, 11 і 25 кватэр. Рэзервовы дзень — 29 красавіка — вызначаны для абітурьентаў, якія былі зарэгістраваныя, але не змаглі ўзяць удзел ні ў адзін з асноўных дзён. Перад рэгістрацыя на рэзервовы дзень будзе ажыццяўляцца ў БДУ пры асабістай прысутнасці абітурьента з 20 па 25 красавіка з 9.00 да 17.00 гадзін (абедзены перапынак з 13.00 да 14.00) і 29 красавіка з 9.00 да 12.00 на геаграфічным факультэце (вул. Ленінградская, 16). Для пераарэгістрацыі абітурьент павінен мець пры сабе пашпарт, запрашэнне на адзін з асноўных дзён і дакумент, які пацвярджае ўважлівую прычыну пропуску гутаркі ў асноўны дзень.

Траба дадаць, што летас няўдача на папярэднім прафадборы спасцігла крыху менш як 140 чалавек — гэта менш чым 1 працэнт ад агульнай колькасці прэтэндэнтаў. А ў Міністэрства адукацыі не паступіла ніводнай скаргі ад тых, каму ў выданыя рэкамендацыі было адмоўлена. Ва ўсіх выпадках члены камісій аргументавалі ў практолах прычыны сваёй адмовы і тлумачылі абітурьентам вынікі рашэння. Дакум

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Сканворд і судоку з адказаў і падказкамі.

СУДОКУ. У квадраце з 9 на 9 клетак трэба размясціць лічбы ад 1 да 9...

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Блізнятам дэвядзеца пазмагацца з бюракратыяй, а Рыбам самы час даць выхад унутранаму напружанню...

ЦЯЦЕЦ. Калі даўно збіраецеся штосьці ажыццявіць, то тыдзень падыходзіць для гэтага максімальна.

БЛІЗНАТЫ. Грандыёзныя поспеху на працы пакуль не прадбачыцца — хутэй, па акалічэнска, якія не залежаць ад вас...

РАК. Варта выдзеліць трохі часу на тое, каб правільна зарыентавацца ў сітуацыі — і тады вам не дэвядзеца лезці ў акно...

ЛЕЎ. Адным з важных пытанняў стане ўзгадненне з прадаўцама максімальнага аб'ёму звышпланавых работ і змянення ў працоўнай графіка.

ДЗЕВА. Атрымаеце магчымасць пазнаёміцца з уплывовымі людзьмі, здольнымі ўнесці прыемныя змены ў ваш жыццё.

СКАРПІЁН. Тыдзень будзе напоўнены разнастайнымі шматбагатымі падзеямі. На працы пакажыце сабе расшчучым чалавекам...

СТРАЛЕЦ. Можна пачаць важны этап у кар'еры. У пачатку гэтага перыяду не варта спяшацца з прыняццем рашэнняў.

КАЗЯРОГ. Зможце рэалізаваць свае планы і задуму. Але будзьце больш уважлівымі: небяспечна як надпрацаваць, так і перапрацаваць.

ВАДАЛЕЙ. Фартуна ўсімхаеца вам. Ажыццяўляйце даўнія практыкі на свае пачынаць і завяршаць працы, ёсць рызыка не справіцца.

РЫБЫ. Прычынай няўдачы можа стаць залішняе даверлівасць. Пераправерце інфармацыю, атрыманую ў аўтарак.

Дзёнік Бландзінкі

«СТЫЛЯГІ»

З задавальненнем паглядзеў «Стылягю».

Мастак, касцюмер, апэратар, і той, хто выбіраў музыку... Я ў захапленні ад гэтых людзей!

Прыгожы мюзікл пра тое, як цяжка быць адметным, яркім, творчым. Не толькі ў задушлівай савецкай часе, але заўсёды.

А ёсць краіны-стылягі... Ну, напрыклад, Беларусь — краіна, дзе большасць жанчын лічыць нормай хадзіць на працу на высокіх абцасях.

ДЗЕ ТУСАВАЛІСЯ МЕНСКІЯ СТЫЛЯГІ?

Пад уражаннем ад фільма «Стылягі» ўсім яго рэкамендуем як вясёлае і яркае відэа...

ШАШКІ

Аўтарскі-7 Працягваем гэты класіфікацыйны конкурс з нормай першага спартыўнага разраду па шашках і на прызы майстра спорту Дзмітрыя Камчыцкага (Магілёў).

№ 9. БЕЛЫЯ: а5, с5, д6, е5, е7, f4, g3, g5 (8). ЧОРНЫЯ: а7, b8, с3, d2, e3, f8, g7, h2 (8).

№ 10. БЕЛЫЯ: b6, с5, d4, d6, e7, f6, h2, h6 (8). ЧОРНЫЯ: b2, с3, d2, d8, f4, f8, h2 (7).

№ 11. БЕЛЫЯ: а1, b2, b6, d2, d4, e7, f6, g7 (8). ЧОРНЫЯ: а5, а7, b4, с7, d8, g3 (7).

№ 12. БЕЛЫЯ: с2, d2, d6, e1, e7, f4, f6, g5 (8). ЧОРНЫЯ: а3, а5, b6, b8, с7, f8, h2, h6 (8).

№ 13. БЕЛЫЯ: а1, а5, b4, b6, e2, h2, h4 (8). ЧОРНЫЯ: b2, с3, d2, e3, f2, f4, g3, g5 (8).

Ва ўсіх камбінацыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Днямі згадала пра яго ў размове з сямейнай парай «за 60». Ён высветляўся, што гэта якаясьці пакаленне. Праўда, ні да стэлягаў, ні да «Фрыгдылі» яны дачынення не мелі.

Цікавы такі каментар быў да гэтага імені: — Ды не было ў яго ніякай ідэйнасці. Ён кайф атрымліваў ад таго, што можна было здэкавацца беспакарана... Б'е чалавека, а на твары — экстаз!

АХ, АЛЯКСАНДР СЯРГЕЕВІЧ!

Я доўга хацела напісаць пра гэта чалавека... Не, мы не былі знаёмыя. Але было абсалютна дастаткова пабачыць яго на працягу дзесяці хвілін, каб адчуць і ўсвядоміць усю

Па падрыхтоўцы майстра спорту Мікалая ГРУШОЎСКАГА

Тэрмін для адказаў звычайна — два тыдні. Накіроўвайце іх на адрас: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».

БЛІЦ-44/4

Яго перамога таксама будзе адзначана. У якасці чарговага задання развясціце наступную камбінацыйную міні-праблему:

БЕЛЫЯ: 13, 16, 25, 30, 37, 42 (6). ЧОРНЫЯ: 19, 21, 22, 23, 24, 27, 35 (7). Перамога белых.

Па-за конкурсам разгледзьце новыя канструкцыі нашага пастаяннага аўтара з Гомеля Леаніда Вітошкіна (у дужках указваецца яго асабісты нумар):

№ 1 (460). БЕЛЫЯ: 20, 30, 33, 38, 43, 47 (6). ЧОРНЫЯ: 7, 15, 17, 27, 32, 37 (6).

№ 2 (35-40) 33-29, 45х. № 2 (606). БЕЛЫЯ: 7, 11, 12, 24, 29, 31 (6). ЧОРНЫЯ: 13, 16, 26, 39, 40, 42 (6).

№ 3 (800). БЕЛЫЯ: 19, 27, 38, 39, 49, 50 (6). ЧОРНЫЯ: 8, 9, 10, 17, 32, 35, 40 (7). Перавага белых.

№ 4 (1400). БЕЛЫЯ: 20, 30, 33, 38, 43, 47 (6). ЧОРНЫЯ: 7, 15, 17, 27, 32, 37 (6).

№ 5 (41, 39) 1 (35-40) 33-29, 45х. № 2 (606). БЕЛЫЯ: 7, 11, 12, 24, 29, 31 (6). ЧОРНЫЯ: 13, 16, 26, 39, 40, 42 (6).

трагедыю яго жыцця. Недзе там, унутры мяне, ён доўгі час заставаўся невывербалізаваным сімвалам. Таго, што неба, фартуна, Бог, парк — не ведаю дакладна, хто, але ведаю, што яны адказныя за наш шлях — могуць памыляцца, і істотна.

З юнацтва прыкладам такой памылкі для мяне былі трасвясціты — людзі, якім пры нараджэнні задалі супаставіць па паловай прыкмеце цела і душу...

А пасля з'явіўся ён — чалавек, якому парк задалі супаставіць цела і географію душы.

Ён быў прафесійным акцёрам, скончыў прэстыжную маскоўскую ВДУ, меў класічную знешнасць рускага народнага ўлюбінца. Русскі, светлавы, з голасам Джэйсаміна, які абсалютна не ўпісваўся сваёй сілай у межы маленькага беларускага гарадка Бабруйска.

Надаўна даведлася, што ён памёр — трохі-трохі перасочыўшы за сорак...

Ганна КІСЛІЦЫНА.

Сёння Месяц Першага квадрата. Месяц у сузор'і Льва. Імяніны: Пр. Васіля, Ісака, К. Антаніны, Антона, Бенядзікта, Вацлава, Ёзьдара.

Надвор'е на заўтра. Геамагнітныя ўзрушэнні. Абарончаныя: німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў, неваліты геамагнітныя узрушэнні, слабая геамагнітная бура.

У суседзі. Варшава, Мінск, Мадрыд, Масква, Гомель, Мінск, Мадрыд, Масква, Гомель.

4 красавіка. 1557 год — на Віцебшчыне нарадзіўся Леў Іванавіч Сапег, вядомы дзяржаўны дзеяч.

Лішак суму смеяцца; лішак радасці — плача. Уільям Блейк (1757 — 1827), англійскі паэт і мастак.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ВАРТА ПРЫСЛУХАЦА

Соль добрая ў меру

Пакуль дактары навуц спрачаюцца на конт карысці і шкоды ад солі, большасць з нас працягвае саліць ежу, прымае саліныя ванны, лечыцца пры дапамозе саліных працэдураў.

Прадукты харчавання, падароныя нам цывілізацыяй (такія, як чырпцы, салёныя аршчы, сухарыкі і г. д.), літаральна напханыя лішкам солі, таму не дзіўна, што гіпертанія ўсё маладзее і маладзее.

Самая карысная для істотнага жыцця — гэта соль буйнога памолу, але ні ў якім разе не «Экстра». Самая дрэбная соль абсалютна белага колеру, ачышчана ад прымесу, прыносіць больш шкоды, чым карысці, бо яна цалкам страчвае свае карысныя ўласцівасці і рэчывы.

Самы карысны для істотнага жыцця — гэта соль буйнога памолу, але ні ў якім разе не «Экстра». Самая дрэбная соль абсалютна белага колеру, ачышчана ад прымесу, прыносіць больш шкоды, чым карысці, бо яна цалкам страчвае свае карысныя ўласцівасці і рэчывы.

Самы карысны для істотнага жыцця — гэта соль буйнога памолу, але ні ў якім разе не «Экстра». Самая дрэбная соль абсалютна белага колеру, ачышчана ад прымесу, прыносіць больш шкоды, чым карысці, бо яна цалкам страчвае свае карысныя ўласцівасці і рэчывы.

Самы карысны для істотнага жыцця — гэта соль буйнога памолу, але ні ў якім разе не «Экстра». Самая дрэбная соль абсалютна белага колеру, ачышчана ад прымесу, прыносіць больш шкоды, чым карысці, бо яна цалкам страчвае свае карысныя ўласцівасці і рэчывы.

ПАДКАЗКІ ДАСВЕДЧАНЫХ

Доўгатэрміновая фарба

Апошнія даследаванні выявілі, што алейныя фарбы не садзейнічаюць даўгавечнасці дамоў з драўніны. Спецыялісты даказалі, што пад фарбай назапашваецца вільгаць, ствараюцца аптымальныя асяродкі для развіцця мікраарганізмаў, якія разбураюць драўніну.

Расход раствора на 1 кв. м: 20 г мужі, 40 г жалезнага купарэсу, 8 г солі, 40 г пігмента, 300 мл вады. У продажы ўсё гэта ёсць, і надарога.

КУХОННЫ ДРЭВ'ЯК

Як карыстацца блендарам

Блендар увайшоў у жыццё сучаснай гаспадыні трывалі і надойна. Аднак у абыдвох з гэтым незаметным памочнікам на кухні ёсць некалькі хітрасцяў, пра якія не заўсёды можна даведацца з інструкцыі.

Блендар увайшоў у жыццё сучаснай гаспадыні трывалі і надойна. Аднак у абыдвох з гэтым незаметным памочнікам на кухні ёсць некалькі хітрасцяў, пра якія не заўсёды можна даведацца з інструкцыі.

Блендар увайшоў у жыццё сучаснай гаспадыні трывалі і надойна. Аднак у абыдвох з гэтым незаметным памочнікам на кухні ёсць некалькі хітрасцяў, пра якія не заўсёды можна даведацца з інструкцыі.

6 красавіка ў беларускім народным календары КАМАЕДЗИЦА, або БЛАГАВЕСНІК

Благавеснік — дзень перад Благавешчаннем. Паўсюдна да гэтага перадсвяточнага дня ставіліся вельмі асцярожна: «Не так бойся Благавешчанчэння, як бацькі яго».

У гэты дзень катэгорыя забаранялася прасці. Лічылася, што ў такім выпадку лета будзе мокрае, з частымі дажджамі. А той, хто будзе насіць адзенне з тканіны, сатканай у гэты дзень, будзе хварэць.

Напярэдадні Благавешчання палілі стэрны салаяныя паселіцы, абкурвалі дымам змывае адзенне, каб адганяць нячыстую сілу.

Напярэдадні Благавешчання не адмілілі цяляў ад каровы: лічылася, што ў гэту нон каровам асабліва шкодзіць ведзьмакі, але Боска Маці абараняе тых кароў, побач з якімі ёсць цяляты.

А яшчэ ў гэты дзень раілі сець гарох. На Беларусі ў даўнія часы 6 красавіка святкавалі «Камедзіцу» — старажытнае славянскае свята пакленнянне мядзведзю.

Афіцыянт: — А гэта наша фірмовая і вельмі папулярная салата. — На смак нешта не вельмі. — Яе галюная вартасць у іншым — яна твар не поцкае.

Жанчына павіна рабіць тры рэчы: 1. не зацільвацца 2. як дурніца 3. на футры

Дарагога бацьку і дзеда Антона Іванавіча САСНОЎСКАГА, які жыве ў г.п. Лельчыцы, шчыра віншуем з 80-годдзем і з гэтай нагоды жадаем шчасця, добра, невячарнага атымлізму, маладосці і сілы для далейшага жыцця.